

Obec Krškany

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE **Krškany**

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KRŠKANY – ČISTOPIS NÁVRHU

/// Návrhové obdobie:

do r. 2025 (I. etapa do r. 2018, II. etapa 2019 – 2025)

/// Dátum spracovania:

návrh: apríl 2010, čistopis: júl 2010

/// Obstarávateľ dokumentácie:

Obec Krškany

/// Poverený obstarávaním dokumentácie:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 036

/// Spracovateľ dokumentácie:

E C O P L Á N

www.ecocity.szm.sk/upn

tel. 0905 109 138

- * územné plánovanie, urbanistické štúdie
- * posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA/SEA)
- * programy rozvoja bývania / hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- * projekty zveľadenia a regenerácie sídiel

/// Hlavný riešiteľ:

Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

/// Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Urbanizmus a celková koncepcia: Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: Ing. Daniel Krajčík

Technická infraštruktúra: Ing. Juliana Kovaľková (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika), Ing. Magdaléna Marušiaková (telekomunikácie)

Doprava: Ing. Vladimír Marušiak

Environmentálne aspekty: Mgr. Zuzana Koutná (krajinná ekológia), Jaroslav Coplák, PhD. (urbánna ekológia), Ing. Marta Copláková (poľnohospodárstvo)

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje	4
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a určenie problémov na riešenie	4
1.2 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu	6
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním	6
1.4 Zoznam východiskových podkladov	6
2. Riešenie územného plánu obce.	7
2.1 Vymedzenie riešeného územia.	7
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	9
2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia obce	9
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické predpoklady rozvoja obce	13
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	18
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce	23
2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov	33
2.7.1 Bývanie	
2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra	
2.7.3 Výroba a skladové hospodárstvo	
2.7.4 Rekreácia a cestovný ruch	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	37
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	40
2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami	42
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	44
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	50
2.12.1 Doprava	
2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.13.4 Telekomunikačné a informačné siete	

2.13	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	67
2.14	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	70
2.15	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.	71
2.16	Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	71
2.17	Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov	75
3.	Závazná časť riešenia	76
3.1	Zásady a regulatívy priestor. usporiadania a funkčného využitia územia	76
3.2	Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia	87
3.3	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia	87
3.4	Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia	87
3.5	Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt	89
3.6	Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability	89
3.7	Vymedzenie zastavaného územia obce.	90
3.8	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	91
3.9	Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov a pre asanáciu	93
3.10	Zoznam verejnoprospešných stavieb	94
3.11	Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie na úrovni zóny	95
B.	Grafická časť	
1.	Výkres širších vzťahov, M 1: 50000	
2., 3.	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia(s vyznačením záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb), M 1: 10000, M 1: 5000	
4.	Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia, M 1: 5000	
5.	Výkres riešenia verejného technického vybavenia, M 1: 5000	
6.	Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely, M 1: 5000	
7.	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny (vrát. návrhu MÚSES), M 1: 10000	

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a určenie problémov na riešenie

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Krškany nemá platný územný plán obce. V minulosti bol rozvoj obce cielene utlmovaný a stavebné a rekonštrukčné aktivity sa v území uskutočňovali len v minimálnom rozsahu a bez dlhodobej koncepcie.

V poslednom období mesto Levice zaznamenávalo nové rozvojové impulzy, vyplývajúce z etablovania zahraničných investorov v priemyselnom parku v Levice-juh a v ďalších lokalitách. Dôsledkom je očakávaný rast stavebnej aktivity v obciach ležiacich v bezprostrednej blízkosti mesta a na hlavných rozvojových osiach, ktorý sa prejavuje zvýšeným záujmom o individuálnu bytovú výstavbu a vznik nových podnikateľských prevádzok. Akékoľvek stavebné zámery však nie je možné koncepčne riešiť bez komplexného dokumentu s právnou záväznosťou a s jednoznačne stanovenými regulatívami, ktorým je jedine územný plán obce.

Za danej situácie obec Krškany z vlastného podnetu iniciovala obstaranie územnoplánovacej dokumentácie. Na základe výsledkov verejného obstarávania služby vybrala spracovateľa územnoplánovacej dokumentácie, ako aj osobu odborne spôsobilú pre obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie (podľa § 2a stavebného zákona).

Hlavné ciele riešenia

Cieľom Územného plánu obce Krškany je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálnych území Veľké Krškany a Malé Krškany, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území do konca návrhového obdobia, ktoré bolo určené do roku 2025.

Hlavným cieľom rozvoja územia je reflektovať vysoký záujem o bývanie a stavebné pozemky v obci vymedzením nových plôch pre bytovú výstavbu. Ide však o komplexné riešenie rozvoja obce, ktoré sa zaoberá aj otázkami rozvoja ďalších urbanistických funkcií – rekreačnej, výrobnnej a dopravnej a ich vzájomným zosúladením, a ktoré súčasne zohľadňuje požiadavky ochrany životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia.

Ciele a priority rozvoja obce, vyjadrujúce jej komplexnú rozvojovú stratégiu, stanovil Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krškany, vypracovaný v roku 2008. Dokument vymedzuje 5 hlavných priorít rozvoja:

- Podpora trvalo udržateľného rozvoja
- Ochrana životného prostredia
- Investície do občianskej infraštruktúry
- Rozvoj občianskej spoločnosti

- Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov

Pre jednotlivé priority boli navrhnuté ciele, opatrenia a konkrétne aktivity. Z nich viaceré majú priestorový priemet alebo sa týkajú rozvoja fyzických prvkov prostredia:

- Rekonštrukcia športového ihriska
- Náučný chodník a cyklotrasa (v NPR Horšianska dolina)
- Multifunkčné športové ihrisko
- Investičné aktivity podnikateľských subjektov – Ing. Debnár, Euroboor Equipment Slovakia, ATP Strojárska výroba a montáž s.r.o. Levice
- Vybudovanie kanalizácie
- Úprava verejného priestranstva a vytvorenie oddychovej zóny
- Doplnenie detského ihriska
- Vytvorenie novej ulice - stavebné pozemky
- Nájomné byty (vybudovanie 4 bytových jednotiek)
- Vyčistenie odvodňovacích kanálov
- Rekonštrukcia chodníkov
- Rekonštrukcia autobusových zastávok
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Rekonštrukcia kultúrneho domu
- Rekonštrukcia bývalej MŠ na penzión pre dôchodcov

Uvedené zámery výstavby a rekonštrukcie infraštruktúry, ochrany životného prostredia sú relevantné aj z hľadiska územných aspektov rozvoja. Sú preto zakomponované do návrhu územného plánu obce.

1.2 Zhodnotenie doterajšieho územného plánu

Smerný územný plán pre obec Krškany vypracoval v roku 1963 Krajský projektový ústav pre bytovú a občiansku výstavbu Bratislava, pobočka Nitra. Z dokumentácie sa zachovali len niektoré výkresy grafickej časti, textová časť nebola k dispozícii. Z hľadiska návrhu bývania sa uvažovalo len s intenzifikačnou výstavbou. Podľa dokumentácie sa ďalej počítalo s vytvorením centra s občianskou vybavenosťou a športovým areálom na južnom okraji časti Veľké Krškany. Tento návrh sa nerealizoval.

Ďalší návrh smerného územného plánu je z roku 1967. Priniesol úplne odlišnú koncepciu, ktorú možno charakterizovať ako extrémne extenzívny rozvoj. Pre obytnú výstavbu navrhol využiť okrem voľných prieluk aj plochy medzi Malými Krškanmi a Sikenicou a pozdĺž cesty III. triedy, a to aj na mieste lesných porastov. V miestnej časti Veľké Krškany navrhol pokračovanie existujúcej ulice východným smerom pozdĺž potoka. Tieto zámery je možné aj v súčasnosti považovať za aktuálne a sčasti boli zaradené do návrhu predkladanej

územnoplánovacej dokumentácie. Centrum obce s občianskou vybavenosťou situoval v časti Malé Krškany, ktoré v danej polohe, avšak v menšom rozsahu bolo aj vybudované. Navrhovalo sa tiež vytvorenie rozsiahleho školského areálu (ZŠ, MŠ, jasle) s výmerou až 30 ha, čím by sa scelili zastavané územia Malých a Veľkých Krškán. Na južnom okraji Malých Krškán sa navrhovalo kúpalisko a športový areál. V okolí kaštieľa sa mal vytvoriť veľký park kultúry a oddychu. Rozsah navrhovaných plôch pre funkcie občianskej vybavenosti, rekreácie a športu niekoľkonásobne presahoval súčasný rozsah zastavaného územia. Napriek potenciálu pre rozvoj rekreácie nie je taký masívny rozvoj reálny ani v dlhodobom časovom horizonte. Rekrečná oblasť pre mesto Levice sa vyprofilovala v Kalinčiakove – kúpalisko Margita-Ilona, preto ďalšie podobné zámery v susedných obciach by nenašli dostatočný trhový potenciál.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Navrhované riešenie je v súlade s cieľmi, deklarovateľnými v zadaní. Súčasne sleduje naplnenie požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní. Zadanie k ÚPN obce Krškany bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Výsledok prerokovania bol zhrnutý v Správe o prerokovaní zadania územného plánu obce Krškany a vyhodnotení pripomienok. Zadanie bolo posúdené Krajským stavebným úradom v Nitre a následne ho dňa 20. 4. 2010 schválilo OZ obce Krškany.

1.4 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: MŽP SR, 2002
- Atlas SSR, Bratislava: SAV a SÚGK, 1980
- Krajinnookologický plán obce Krškany, 2009.
- Krškany 1242 – 1992. [publikácia o obci], 1992.
- Program odpadového hospodárstva obce Krškany do roku 2005
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krškany, 2008
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Levice, Bratislava : Ekopolis, 1995
- Smerný územný plán sídelného útvaru Krškany, 1963, 1967
- Správa o stave životného prostredia SR v roku 2005, MŽP SR a SAŽP, 2005.
- Územný plán mesta Levice, Arka Košice, 2004
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja v znení zmien a doplnkov z r. 2004 a 2007, Aurex, 1998
- Zámer EIA – Priemyselný park Levice Juh – III. etapa – výrobné-skladové haly EnviroSan, Banská Bystrica 2008

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 Vymedzenie riešeného územia

Geografický opis územia

Obec Krškany leží v Ipelskej pahorkatine v rozšírenej doline Sikenice. Na väčšine riešeného územia prevláda zvltný pahorkatinný reliéf. Vrcholové časti pahorkatiny majú zarovnaný reliéf. Strmšie svahy sú na úpätiach pahorkatiny, rozrezanej vodnými tokmi. Špecifikom je Horšianska dolina, ktorá predstavuje zvláštny geomorfologický útvar úzkej kaňonovitej doliny, hlboko zarezanej do andezitového podložia Ipelskej pahorkatiny. Charakteristické sú strmé svahy, miestami so skalnými zrázmi vysokými 20-30 metrov. Dolina vznikla dlhodobou erozívnou činnosťou Sikenice v miestach lomov skalného jadra. Rozpätie nadmorskej výšky v katastri sa pohybuje v rozmedzí od 165 do 281 m.n.m.; stred obce je vo výške 170 m.n.m. Územie je prevažne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané.

Z geomorfologického hľadiska sa riešené územie zaraďuje do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Ipelská pahorkatina a častí Santovská pahorkatina a Bátovská pahorkatina.

Užšie alúvium Sikenice je tvorené kvartérnymi fluviálnymi sedimentmi – štrkami a hlinitými pieskami až hlinami. Eolitické sedimenty (viate piesky, spraše, sprašové hliny) tvoria súvislý pokrov neogénu Ipelskej pahorkatiny. Najväčšie plošné zastúpenie majú eluviálne a deluviálne sedimenty, ktoré sú zastúpené hlinitými a hlinito-kamenitými svahovými hlinami, menej sú to spraše a sprašové hliny. Juhovýchodná časť riešeného územia je tvorená neogénnymi sedimentami – ílovcami a pieskocvami. Neogénne vulkanity štiavnického stratovulkánu sú v území najvýraznejšie zastúpené v Horšianskej doline, ktorá je tvorená andezitmi a vulkanickými pyroklastikami. V okolí (k.ú. Kalinčiakovo a k.ú. Čankov) lokálne vystupujú na povrch mezozoické vápence. Z pôdnych typov sa v rozšírení doliny Sikenice vyvinuli menšie plochy fluvizemí. Na pahorkatine prevládajú hnedozeme.

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Hron. Najvýznamnejším vodným tokom je Sikenica, pretekajúca riešeným územím v dĺžke asi 4 km. Ďalej tu pramena viaceré občasné vodné toky, ktoré sa tu aj vlievajú do Sikenice, a tiež Čankovský potok.

Podľa klimatického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) patrí územie do teplej oblasti, mierne suchej, s miernou zimou, s priemernou teplotou vzduchu do 10 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu je 9,3 °C, priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje –1,6 °C, priemerná teplota vzduchu v júli je 19,9 °C. Počet tropických dní v roku s maximálnou teplotou viac ako 30 °C je v priemere 16,9, počet letných dní s maximálnou teplotou viac ako 25 °C je 65,5. Výskyt mrazových dní s minimálnou teplotou pod –0,1 °C je priemerne 22. Obdobie s priemernou teplotou nad 10 °C sa začína v polovici apríla, končí v polovici októbra. Podľa množstva úhrnu zrážok patrí riešené územie medzi suché oblasti. Zrážky

nie sú rovnomerne rozdelené pre priaznivý vývoj vegetácie. Priemerný ročný úhrn zrážok predstavuje 575 mm, najvyšší mesačný priemer je v máji (71 mm) a najnižší vo februári (31 mm). Priemerný počet dní so zrážkami vyššími ako 0,1 mm je 136, so snežením 32,6 a snehovou pokrývkou 43,9. Počet dní so zrážkami je 136, so snežením 32,6, a snehovou pokrývkou 43,9. Priemerný počet dní s búrkovými javmi dosahuje 13,2.

Územie je prevažne odlesnené a intenzívne poľnohospodársky využívané, len na svahoch Horšianskej doliny a Žobráckom vrchu sa zachovali súvislejšie lesné porasty.

Tab.: Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územia obce Krškany

Druh pozemku / výmera v m ²	k.ú. Veľké Krškany	k.ú. Malé Krškany	Spolu (Krškany)
orná pôda	6527920	4854909	11382829
vinice	175798	53710	229508
záhrady	160132	103951	264083
ovocné sady	0	10180	10180
trv. tráv. porasty	902118	248686	1150804
lesné pozemky	1722679	809606	2532285
vodné plochy	91484	64073	155557
zast. plochy a nádvoría	329069	355898	684967
ostatné plochy	156212	458749	614961
spolu – k.ú.	10065412	6959762	17025174

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk

Hranice riešeného územia

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnymi územiami náležiacimi obci – k.ú. Veľké Krškany, k.ú. Malé Krškany. Obe katastrálne územia obce na seba kontinuálne nadväzujú a vytvárajú kompaktný celok. V ich centre sa nachádza hlavné zastavané územie obce. Celková výmera katastrálneho územia je 1702,52 ha, z toho k.ú. Veľké Krškany = 1006,54 ha, k.ú. Malé Krškany = 695,98 ha. Pri počte obyvateľov obce 754 (v r. 2007) dosahuje hustota osídlenia 44,3 obyvateľov na km², čo je výrazne menej ako celoštátny priemer (110 obyv./ km²) i priemer za okres Levice (107 obyv./ km²).

Vonkajšie hranice katastrálnych území prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou, prípadne lesnými porastmi bez zreteľných ohraničujúcich prvkov. Severnú hranicu tvoria sčasti poľné cesty, južná hranica na úseku asi 1,5 km prebieha po ceste II. triedy č. II/564. Hranica katastrálneho územia je na kratších úsekoch totožná s okrajom lesných porastov.

Zo západu, severu a východu riešené územie ohraničujú katastrálne územia miestnych častí mesta Levice, resp. jeho samostatné enklávy – k.ú. Levice, k.ú. Horša, k.ú. Kalinčiakovo, k.ú. Malý Kiar. Na severovýchode hraničí s k. ú. Podlužany a k. ú. Tekovská Nová Ves (m.č. obce Nová Dedina) a na východe s k. ú. Dolné Brhlovce.

Súčasťou riešeného územia sú sídelné jednotky Veľké Krškany, Malé Krškany, Zajačia dolina a osada Jakubie.

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Nitrianskeho kraja, vyhlásenej Nariadením vlády SR č. 188/1998, v znení zmien a doplnkov č. 1 a č. 2 z rokov 2004 a 2007, sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie:

V oblasti usporiadania územia osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- (1.2) formovať ťažiská osídlenia na celoštátnej, nadregionálnej a regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a prilahlých vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie
- (1.3) podporovať ťažiská osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky (1.3.3) podporovať ako ťažiská osídlenia tretej úrovne prvej skupiny levické ťažisko osídlenia a topoľčianske ťažisko osídlenia
- (1.14) pokračovať na území Nitrianskeho kraja v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva s vyčlenením území a oblastí, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov, alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou. Na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební
- (1.15) podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvorenia rovnocenných životných podmienok obyvateľov

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky:

- (2.4) dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačnej turistiky s poznávacou turistikou
- (2.6) vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a jej formy agroturistiky
- (2.8) zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území, týka sa to predovšetkým Nitry, Nových Zámkov, Komárna a Levíc

V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry:

- (3.3.4) očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť primerané nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby

V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- (4.1) rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj
- (4.3) zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability
- (4.7) rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- (5.2) odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES
- (5.3) revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií
- (5.7) realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameništách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny)
- (5.9) pri obnove vegetačných porastov uprednostňovať prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi
- (5.11) regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, v lesných ekosystémoch rekreačný potenciál využívať v súlade s ich únosnosťou

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno–historického dedičstva:

- (6.1) rešpektovať kultúrno–historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky
- (6.3) pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia
- (6.6) rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko–sociálne celky a prírodno–klimatické oblasti

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

- (8.1.4) na úseku verejných vodovodov: b) dobudovať prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme jadrovej elektrárne Mochovce

- (8.1.5) na úseku verejných kanalizácií v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2015: h) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcií ČOV v aglomeráciách nad 10 000 ekvivalentných obyvateľov: 2. aglomerácia Levice
- (8.2.12) rešpektovať koridory jestvujúcich vedení
- (8.2.13) rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím
- (8.2.14) zachovať koridor medzištátneho plynovodu Bratstvo DN 700 PN 64
- (8.2.17) utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike

V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva:

- (9.1) riešiť zneškodňovanie odpadov na území Nitrianskeho kraja v súlade so schválenými aktualizovanými Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky a Nitrianskeho kraja,
- (9.2) dosiahnuť materiálové zhodnotenie pre 50 % odpadov vo vzťahu k množstvu odpadov vzniknutých v Slovenskej republike v roku 2010
- (9.8) rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu do ďalších obcí kraja, vrátane separácie problémových látok
- (9.9) do roku 2010 dosiahnuť 50 % podiel materiálového zhodnotenia komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov a znížiť množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zneškodňovaných na skládkach o 6 % oproti roku 2005
- (9.15) zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov

Verejnoprospešné stavby:

- (5.2) verejné vodovody: 5.2.2 prívody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme jadrovej elektrárne Mochovce (už realizované)
- (5.3) verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách: 5.3.2 aglomerácia Levice

Závazná časť Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Krškany.

2.3 Širšie vzťahy a riešenie záujmového územia obce

Obec Krškany patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Levice a Nitrianskeho kraja. Okres Levice má rozlohu 1551 km² a 120 995 obyvateľov. Ostal zachovaný v pôvodnom rozsahu aj po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996. Rozlohou je najväčším okresom spomedzi všetkých 79 okresov v SR.

Obec je situovaná v centrálnej časti okresu, 5 km východne od mesta Levice. Územie obce Krškany je z troch strán obklopené miestnymi časťami Levíc (Horša, Kalinčiakovo, Čankov). Nemá vlastné záujmové územie, ale je súčasťou užšieho záujmového územia mesta Levice, ktoré tvorí 16 vidieckych obcí a spolu má viac ako 17 000 obyvateľov (v zmysle KÚRS 2001). Z tohto dôvodu riešenie záujmového územia obce nepresahuje katastrálne územia Malé Krškany a Veľké Krškany. Záujmovým územím, ktoré je riešené v tejto územnoplánovacej dokumentácii, sú osady a majere rozptýlené v katastrálnych územiach obce: Zajačia dolina, Jakubie, Malokrškanský majer.

Okrem hospodárskych väzieb je dôležité aj previazanie dopravnou a technickou infraštruktúrou so susednými sídlami. Z regulačnej stanice v Krškanoch sú zásobované plynom aj uvedené miestne časti Levíc, prepojené sú aj sústavy verejného vodovodu.

Mesto Levice je spádovým územím pre obyvateľov obcí okresu z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou – majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo). Po etablovaní nových výrobných podnikov sa stáva čoraz významnejším cieľovým miestom dochádzky za prácou.

Obec Krškany v minulosti (70.–80. roky 20. storočia) nebola klasifikovaná ako stredisko miestneho významu. Podľa aktuálneho ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja nie je uvádzaná ako centrum lokálneho významu, ani v Národnom strategickom referenčnom rámci SR na roky 2007–2013 nie je zaradená medzi kohézne póly rastu.

Obec Krškany má výhodnú polohu nielen vo vzťahu okresnému mestu, ktoré je mimoriadne dynamicky sa rozvíjajúcim hospodárskym centrom, ale aj vo vzťahu k dopravným koridorom nadregionálneho významu. V blízkosti obce, cez jej časť Zajačia dolina, je vedená cesta I. triedy č. I/51, ktorá je významným dopravným koridorom zabezpečujúcich dostupnosť centier regionálneho a nadregionálneho významu – Nitry a Levíc. Samotné sídlo sa však nachádza v dostatočnej vzdialenosti od týchto trás, preto negatívne vplyvy intenzívnej dopravy sa tu neprejavujú. Blízkosť prírodného prostredia v okolí Sikenice a Horšianskej doliny (NPR) predstavuje potenciál pre krátkodobú prímestskú rekreáciu a zvyšuje atraktívnosť obce pre pokojné rodinné bývanie.

Významným faktorom zvyšujúcim dynamiku rozvoja regiónu je pripravovaná stavba 3. a 4. bloku jadrovej elektrárne Mochovce, ktorá zabezpečí vznik väčšieho počtu nových pracovných príležitostí. Uvedené polohové charakteristiky predstavujú pre obec značný rozvojový potenciál.

Na regionálnej a mikroregionálnej úrovni sa rozvíja medzisídlná spolupráca. Obec Krškany je členom Regionálneho združenia miest a obcí Tekova od roku 1992, od roku 1991 je členom ZMOS a je aj členom Záujmového združenia Mochovce.

2.4 Základné demografické údaje a prognózy

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od roku 1869 miestna populácia zaznamenala viacero dlhších období rastu a poklesu počtu obyvateľov. Nárast bol kontinuálny až do roku 1900, k najväčšiemu rastu dochádza medzi rokmi 1890 – 1900. Celková populácia vtedy vzrástla o 165 obyvateľov, v percentuálnom vyjadrení o 31%. Nárast následne vystriedali dve dekády poklesu. Tieto pohyby boli v rovnakej miere zaznamenané v oboch vtedy samostatných obciach – Malých aj Veľkých Krškanoch.

Rast počtu obyvateľov sa obnovuje v roku 1930 a pokračoval až do roku 1940. Po stagnácii dochádza opäť k prudkému prírastku a v roku 1961 už obec presiahla hranicu 1000 obyvateľov. Išlo o historicky najväčší počet obyvateľov obce. V ďalších rokoch sa vývoj obracia a nastupuje obdobie dlhodobého prudkého poklesu. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby sťahovalo do Levíc ako dynamicky sa rozvíjajúceho priemyselného centra. Začal sa negatívne prejavovať aj vplyv koncepcie strediskovej sústavy, na základe ktorej sa rozvoj nestrediskových obcí utlmoval. Do roku 2007 sa počet obyvateľov znížil na 754, čo predstavuje pokles o 287 obyvateľov a v percentuálnom vyjadrení o 38%.

Za posledných 50 rokov tiež došlo k preskupeniu obyvateľstva medzi miestnymi časťami. V priebehu historického vývoja mali vždy Veľké Krškany viac obyvateľov ako Malé Krškany. Pred ich zlúčením bol tento rozdiel viac ako dvojnásobný, neskôr sa vyrovnal.

V sledovanom období rokov 1999–2008 nebol ani v jednom roku dosiahnutý prirodzený prírastok. Za uvedené obdobie počet zosnulých (90) takmer dvojnásobne presahoval počet narodených (48). Problém prirodzeného úbytku je dôsledkom razantného poklesu miery natality, čo súvisí s celkovými spoločenskými a sociálnymi zmenami v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z analýzy mechanického pohybu obyvateľov za obdobie posledných 10 rokov vyplýva, že bilancia je pozitívna (183 prisťahovaných : 119 odsťahovaných). S výnimkou roku 2004 dosiahlo v každom roku migračné saldo kladné hodnoty. To svedčí o dlhodobej atraktivnosti obce z hľadiska prisťahovania nových obyvateľov. V budúcnosti možno na základe pozorovania situácie v okolitých obciach prognózovať posilnenie trendu suburbanizácie, ktorý sa prejavuje zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v bezprostrednej blízkosti miest, s pokojnejším prostredím pre rodinný život. Zvýšenie migračných ziskov obcí v suburbánnom pásme sa očakáva aj v súvislosti s priaznivými vyhlídkami hospodárskeho rozvoja Levíc. To by pre obec Krškany znamenalo významný rozvojový impulz.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2007

Rok sčítania obyv.	Veľké Krškany	Malé Krškany	Krškany (spolu)
1869	303	188	491
1880	325	179	504
1890	318	207	525
1900	400	290	690
1910	421	245	666
1921	390	232	622
1930	543	238	781
1940	585	257	842
1948	578	256	834
1961	–	–	1041
1970	–	–	976
1980	–	–	966
1991	–	–	824
2001	348	419	767
2006	–	–	737
2007	–	–	754

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Vlastivedný slovník obcí na Slovensku

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2001 dosahoval mimoriadne nepriaznivú hodnotu – 63,9, do roku 2006 sa ešte značne znížil na úroveň 42,7. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o silno regresívny typ populácie. Pre porovnanie, v celom okrese Levice bola v roku 2001 priemerná hodnota indexu vitality 86.

Demografické ukazovatele do značnej miery ovplyvňuje lokalizácia zariadenia sociálnych služieb v obci. Jeho chovanci sú mladí muži, čo mení skladbu obyvateľstva podľa pohlavia (v populácii SR je vzájomný pomer pohlaví v prospech žien), ako aj vekovú skladbu obyvateľstva.

V porovnaní s inými obcami regiónu je mimoriadne vysoký podiel obyvateľov v produktívnom veku – v roku 2006 predstavuje až 66%. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítat s jeho poklesom. V súčasnosti teda nie sú potrebné veľké verejné výdavky pre výchovu mladej generácie, ani pre starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, naopak finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej výstavby.

Vďaka priaznivým vyhlídkam na ekonomický rozvoj levického regiónu sa v budúcnosti predpokladá zastavenie dlhodobu negatívnej migračnej bilancie okresu Levice, čo prinesie stabilizáciu populácie jednotlivých obcí okresu a v obciach s najpriaznivejšími potenciálmi je možné očakávať rast počtu obyvateľov. Práve obec Krškany patrí v rámci levického

ťažiska osídlenia medzi obce s najlepšimi rozvojovými predpokladmi: obec je bližšie k Leviciam ako niektoré ich miestne časti, atraktívne krajinné prostredie, absencia problémových komunít. Preto je možné prognózovať zvýšenie populácie obce Krškany do roku 2025 až na 900 obyvateľov. S uvedenou prognózou korešponduje kapacita navrhovaných rozvojových plôch (100 bytových jednotiek). Ich úplné využitie by umožnilo nárast až na 929 obyvateľov.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií vo svetovej ekonomike a lokalizačných faktorov, dosahu hospodárskej krízy na investičnú aktivitu súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb, odstránenia deficitov infraštruktúry. Pristahovanie mladších vekových skupín vo fertilnom veku by pre obec malo pozitívny prínos z hľadiska omladenia populácie a zvýšenia jej reprodukčnej vitality (ako naznačuje rast indexu vitality v rokoch 2001 – 2006). V budúcnosti by mohlo dokonca dôjsť aj k obnoveniu prirodzeného prírastku.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín a podľa pohlavia

	2001	2006
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	767	737
z toho muži	418	399
z toho ženy	349	338
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	101	80
Počet obyvateľov v produktívnom veku (M 15-59, Ž 15-54)	506	497
z toho muži	315	180
z toho ženy	191	317
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku (M>60, Ž>55)	158	160
z toho muži	50	
z toho ženy	108	
nezistený vek	2	

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001, Štatistický úrad 2006

Tab.: Vývoj počtu narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených v r. 1999-2008

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia
1999	7	10	15	7	+5
2000	4	8	21	17	0
2001	5	11	8	6	-4
2002	3	10	20	7	+6
2003	4	8	26	15	+7
2004	5	8	3	14	-14
2005	9	9	13	12	+1
2006	5	8	24	13	+8
2007	2	6	32	11	+17
2008	4	12	21	17	-4

Zdroj: údaje obce

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2001 tvoria 96,2 % obyvateľov. Iné národnosti nie sú významnejšie zastúpené.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Až 76,9% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 4,7% k evanjelickej cirkvi. Oproti roku 1991 sa tento pomer nezmenil, iba mierne poklesol počet obyvateľov nehlásiacich sa k žiadnej cirkvi (nezistené vyznanie + bez vyznania) z 18,2% na 17,7% v roku 2001.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	česká	iná
	738	18	3	8

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	Rímsko-katolícke	Evanjelic-ké a.v.	Reformov. kresť. cirkev	Apoštolská cirkev	bez vyznania	nezistené
	590	36	4	1	28	108

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Ekonomická aktivita obyvateľov

Okres Levice v minulosti patril k regiónom s najvyššou mierou nezamestnanosti. Počet nezamestnaných stúpil od roku 1996, vrchol dosiahol v rokoch 1999 – 2003. V roku 2001 dosahovala miera evidovanej nezamestnanosti v okrese 23,8% (o 5 perc. bodov viac ako celoštátny priemer). Príčiny vysokej nezamestnanosti spočívali v štruktúrnych problémoch hospodárskej základne regiónu, v ktorom dominovala poľnohospodárska výroba, viaceré podniky spracovateľského priemyslu ukončili činnosť a zamestnancov prepustili. Aj v obci Krškany kulminovala nezamestnanosť v rokoch 2001 a 2002. Išlo však o nižšie hodnoty v porovnaní s ďalšími obcami okresu, ktoré sú viac vzdialené od miest s ponukou pracovných príležitostí. V posledných 2 rokoch sa po etablovaní nových podnikov v priemyselnom parku v Leviciach ponuka pracovných miest podstatne rozšírila. Po prepuknutí hospodárskej krízy sa miera nezamestnanosti v okrese Levice zvyšovala pomalšie ako v iných regiónoch.

V obci je spolu vytvorených asi 150 stálych pracovných miest. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2001 pracovalo vo verejnom sektore 130 obyvateľov, v súkromnom sektore 135 obyvateľov. Podiel zamestnancov vo verejnom sektore zvyšuje lokalizácia domova sociálnych služieb v obci (20 zamestnancov). Najväčším miestnym zamestnávateľom je spol. Enpay Transformer Components s r.o. so 70 zamestnancami. Ostatné podnikateľské subjekty nemajú viac ako 20 zamestnancov: Poľnohospodárske družstvo – rastlinná výroba (14 zam.), Euroboor – kovovýroba (5 zam.), Drevostav – výroba nábytku (5 zam.). Vo verejnej správe, maloobchode a službách je spolu asi 10 pracovných miest. Návrh riešenia

územného plánu vytvára predpoklady pre etablovanie nových výrobných aktivít. Využitie týchto predpokladov by v obci znamenalo vznik 50 – 70 nových pracovných príležitostí.

Napriek prítomnosti väčšieho zamestnávateľa, počet pracovných príležitostí v obci je nižší než počet ekonomicky aktívnych osôb. Za prácou odchádzalo 161 obyvateľov, čo z počtu pracujúcich predstavovalo 70%. Obyvatelia odchádzajú za zamestnaním najmä do Levíc, časť pracuje aj v JE Mochovce a SES Tlmače – podnik s 1600 zamestnancami je dodnes najväčším zamestnávateľom v regióne. Zvýšením počtu pracovných príležitostí v obci by sa tiež znížila odchádzka za prácou.

Tab.: Ekonomická aktivita obyvateľov v roku 2001

Počet ekonomicky aktívnych osôb	322
z toho muži	176
z toho ženy	146
Počet pracujúcich	231
z toho muži	128
z toho ženy	103
Počet nezamestnaných	76
z toho muži	47
z toho ženy	29

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Bytový fond

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu 3,21, čím kopíruje priemer SR (3,21), ale prekračuje priemer za okres Levice (2,99). Ostatné ukazovatele štandardu bytov korešpondujú s priemernými hodnotami za okres Levice; nižší je len podiel bytov vybavených ústredným kúrením (58% : 67%). Vo všetkých základných ukazovateľoch úrovne bývania došlo v posledných rokoch k pozitívnemu vývoju. Do konca návrhového obdobia sa počíta s postupným poklesom obložnosti, v novom bytovom fonde až na úroveň 2,5.

Podiel neobývaných bytov je veľmi vysoký – až 21,9 % z celkového počtu bytov (v okrese Levice je tento podiel 14,7%). Hlavnou príčinou je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Časť neobývaných bytov sa využíva ako rekreačné chalupy.

Počet domov i bytov v obci klesal od 80. rokov 20. storočia. V roku 1980 v obci bolo 237 domov, v roku 1991 223 domov a v roku 2001 len 207 domov. Dopyt na trhu s bytmi v obci v súčasnosti pritom niekoľkonásobne prevyšuje ponuku.

Tab.: Počet domov a bytov

domy spolu	274
trvale obývané domy	196
z toho rodinné domy	192
neobývané domy	76
byty spolu	284
trvale obývané byty spolu	207
z toho v rodinných domoch	194
neobývané byty spolu	77

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

Tab.: Vybrané charakteristiky domového a bytového fondu

priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt	3,21
priemerný počet m ² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt	67,70
priemerný počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt	3,62
priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť	0,89
priemerný počet m ² obytnej plochy na osobu	21,1
podiel trvale obývaných bytov s 3 a viac obytnými miestnosťami	79,7%
podiel trvale obývaných bytov vybavených ústredným kúrením	58,0%
podiel trvale obývaných bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom	87,0%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001

V súvislosti s prognózovaným nárastom počtu obyvateľov nad 900 predstavuje celková potreba bytov pre uspokojenie požiadaviek v rámci návrhového obdobia 100 nových bytov, skutočný prírastok však predpokladáme nižší o cca 30 bytov. Podrobnejšie údaje o rozvoji bytového fondu sú uvedené v kap. 2.7.1.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Koncepcia kompozičného formovania sídla

Zástavba vznikla lineárnou adíciou objektov po oboch stranách rozširujúceho sa údolia Sikenice. Mierne vyvýšená poloha na úpätiach svahov a riečnej terase zabezpečovala ochranu pred povodňami. Tok Sikenice teda možno považovať za hlavnú kompozičnú os, s ktorou sú paralelné kompozičné osi ulicovej zástavby vo Veľkých aj Malých Krškanoch. Ďalším vývojom vznikla priečna spojnica oboch obcí. Je to sekundárna kompozičná os, kolmá na hlavnú kompozičnú os. Kompozičnou a prevádzkovou osou v osade Zajačia dolina, je cesta z Levíc smerom do Krupiny. Na rozdiel od prirodzenej kompozičnej osi, ktorá predurčila zástavbu v starších častiach obce, táto os sa začala uplatňovať až v 20. storočí. Domy sú tu radené po oboch stranách cesty.

Návrh nových rozvojových plôch sledoval založenú kompozičnú osnovu reprezentovanú hlavnými kompozičnými osami. Nové obytné ulice sú navrhované ako paralelné s hlavnou

kompozičnou osou – v Malých Krškanoch ide o rozvojové plochy č. 5a+b, vo Veľkých Krškanoch rozvojové plochy č. 8a+b. Sekundárnu kompozičnú os rozvíjame predĺžením ulice vo Veľkých Krškanoch do rozvojových plôch č. 9 – 11.

Zastavané územie je nespojité a pôdorys preto nemá kompaktný tvar. Uličná sieť nie je rozvinutá. Zástavba sa zoskupovala len pozdĺž hlavných ciest. Iba v časti Veľké Krškany pokračuje kratšia priečna os pozdĺž občasného toku, podobne aj v časti Malé Krškany smerujú 2 krátke ulice do Zajačej aj Horšianskej doliny. Navrhovanou výstavbou sa pôdorys obce výraznejšie nezmení – nová zástavba organicky nadviaže na súčasnú hranicu zástavby.

Návrh riešenia podporí scelenie výrobnéj zóny (vymedzením rozvojovej plochy č. 1 medzi existujúcimi výrobnými areálmi). Vyznačuje centrálnu zónu obce, v ktorej sa odporúča dotvorenie verejných priestranstiev za účelom zvýšenia estetických a úžitkových kvalít urbanistického priestoru, ako aj vytvorenie podmienok pre oddych a spoločné stretávanie sa obyvateľov (doplnenie prvkov urbanistického mobiliáru – lavičiek, odpadových košov, informačných systémov, výsadba okrasných drevín). Menšie plochy verejnej parkovej a krajinárskej zelene navrhujeme vo väzbe na prírodné prostredie okolia Sikenice.

Obec nemá výrazné dominanty výškového charakteru. Kostol má nízku vežu a vzhľadom k polohe obce v úzkom a pomerne hlbokom údolí, nie je z diaľkových pohľadov ako dominantna viditeľná. Z tohto dôvodu z obce nie je vidieť žiadne iné sídelné štruktúry – výškové obytné budovy sídlisk v Leviciach, ani siluety chladiacich veží jadrovej elektrárne Mochovce.

Reliéf sa uplatňuje ako výrazný prvok podporujúci priestorové pôsobenie urbanistickej štruktúry a jednotlivých jej prvkov. Najkomplexnejší pohľad na obec a jej panorámu je pri príjazde z cesty I/51 do Malých Krškán (fotografia na obálke). Vo vyvýšenej polohe – asi 80 m nad obcou a údolím sú situované výrobné areály (bývalého PD a STS). Z cesty I/51 pôsobia ich objekty ako dominanty. Rozľahlý komplex moderných budov obytnej rezidencie sa nachádza na začiatku osady Jakubie.

Urbanisticko-architektonická štruktúra obce Krškany nesie zachované znaky typickej vidieckej jednopodlažnej zástavby. Špecifickou formou zástavby sú rodinné domy s úzkou dvojosovou fasádou a s pozdĺžnym radením priestorov za sebou, niektoré aj so stĺpovým podstienkom. Táto forma zástavby sa zachovala celej obci. Iba sčasti bola nahradená novšími rodinnými domami na charakteristickom štvorcovom pôdoryse. Pôvodné objekty zástavby i celé zastavovacie štruktúry je potrebné rešpektovať a zabezpečiť ich revitalizáciu. To sa týka predovšetkým najstaršej zástavby v časti Malé Krškany pri vstupe do Horšianskej doliny.

V rámci zastavaného územia je zástavba relatívne kompaktná, je tu však niekoľko voľných prieluk. Výstavbou na nezastavaných prielukách v uličnej fronte vznikne kontinuálny uličný priestor. Súbežne sa predpokladá výstavba vo vymedzených nových rozvojových plochách mimo zastavaného územia obce, ktoré sú rozložené rovnomerne v miestnych častiach Malé Krškany a Veľké Krškany.

Za rušivé prvky urbánneho obrazu možno považovať areál poľnohospodárskeho družstva (severne od Veľkých Krškán) so schátranými objektmi. Areál odporúčame revitalizovať, zabezpečiť jeho vhodné využitie, schátrané objekty asanovať.

Preferovať by sa mali jednopodlažné objekty, prípadne s obytným podkrovím, 3 nadzemné podlažia prichádzajú do úvahy iba v prípade bytových domov. Na prekrytie domov sa odporúčajú šikmé strechy s maximálnym sklonom 45°. Oplotenie pozemkov rodinných domov by malo byť priehľadné, výška nepriehľadnej časti oplotenia v uličnej fronte nemá presiahnuť 1,2 m. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 200 m². Odporúčaná šírka pozemkov pre samostatne stojace rodinné domy je 16 až 20 m. Výmera pozemkov izolovaných rodinných domov by mala byť 600–800 m², s prijateľným rozptylom od 500 do 1000 m². Priestorovú úsporu je možné dosiahnuť pri aplikácii radovej zástavby – šírka pozemku 10 m, plocha 300 m² alebo dvojdomov (šírka pozemku 15 m, plocha 400 m²). Súčasná parcelácia vyhovuje umiestneniu dvojdomov v rozvojovej ploche č. 8a. Intenzívnejšie formy zástavby (radové domy, dvojdomy, prípadne bytové domy) je vhodné umiestniť aj v rozvojovej ploche č. 5a, ktorá má výhodnú polohu v ťažisku obce.

Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie ciest – nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Mimoriadne atraktívne scenérie poskytuje Horšianska dolina. Ide o kaňonovitú dolinu, hlboko zarezanú do andezitového podlažia Ipeľskej pahorkatiny, so strmými svahmi, miestami so skalnými zrázmi vysokými 20–30 metrov. Okrem svojej geomorfologickej jedinečnosti celkovú scenériu dopĺňa stromová a krovinná vegetácia a vodný prvok.

Reliéf sa uplatňuje ako výrazný prvok podporujúci priestorové pôsobenie urbanistickej štruktúry a jednotlivých jej prvkov. Najkomplexnejší pohľad na obec a jej panorámu je pri príjazde z cesty I/51 do Malých Krškán.

V poľnohospodárskej, prevažne odlesnenej krajine, sa nachádzajú aj ďalšie atraktívne prírodné a poloprírodné prvky, typické pre nížinnú a pahorkatinnú krajinu – háje, remízky, stromoradia a aleje. Tieto prvky majú rôzne priestorové a vizuálne prejavy. Plošnými prvkami sú kompaktné plochy lesov. Prevažne líniový priestorový prejav majú prvky viazané na vodné toky a ich brehové porasty. V návrhu riešenia sú tieto krajinné prvky posilnené. Líniová zeleň sa využíva nielen na zabezpečenie hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby) a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je použitý za účelom priestorového fixovania navrhovanej hrany urbanistickej štruktúry, najmä v časti Veľké Krškany. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrne členitá a druhovo bohatá.

Charakteristickým prvkom scenérie krajiny sú tradičné vinohrady na malých honoch. Rozložené sú na svahoch s južnou expozíciou v rôznych častiach oboch katastrálnych území (v lokalitách Surdok, Pod Kojtou). Vo vinohradoch sú typickými objektmi vínne pivnice a vinohradnícke domčeky. Tieto tradičné krajinné štruktúry predstavujú potenciál rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a preto je potrebné zachovať ich v súčasnom rozsahu a podobe.

Za harmonicky pôsobiace prvky scenérie krajiny možno považovať aj kontaktné polohy samotného sídla s krajinou, jeho zapojenie do krajiny prídomovými záhradami a záhumienkami. Najmä západný okraj časti Malé Krškany ohraničuje lesný masív Žobráckeho vrchu a údolie Horšianskej a Zajačej doliny. Poloha obce v úvaline, obklopenej úbočiami pahorkov, umožňuje atraktívne pohľady na zastavané územie z vyvýšených polôh.

Rušivé prvky scenérie krajiny predstavujú vedenia vysokého napätia – najmä koridory VVN 400 kV, 110 kV, línia cesty I. triedy, ako aj výrobné areály s objektmi presahujúcimi mierku pôvodnej zástavby. Ich priestorové pôsobenie je len sčasti možné oslabiť výsadbou líniovej zelene.

Návrh rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu rešpektuje limity prírodného charakteru (tok Sikenice, reliéf, NPR Horšianska dolina) ako hlavné determinanty plošného rozvoja obce.

Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Kultúrno-historické pamiatky sú odrazom stáročného vývoja obce. Obec Krškany vznikla v roku 1960 pôvodne samostatných obcí Veľké Krškany a Malé Krškany. Obe obce sa spomínajú v roku 1242 ako zemiansky majetok. V 15. storočí patrili hradu Levice. Po dobytí levického hradu v roku 1663 patrili v rámci tureckého ejáletu so sídlom v Nových Zámkoch do hontianskej náhije. Po prvej svetovej vojne vznikla osada v Zajačej doline.

Na území obce Krškany sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Historické a kultúrne hodnoty však majú viaceré pamiatky:

- kúria baroková zo 17. storočia, upravená v roku 1767, prestavaná v roku 1912 a v roku 1953 adaptovaná na školu
- kostol sv. Anny, rímskokatolícky, barokovo-klasicistický z roku 1777
- kaštieľ klasicistický z 1. pol. 19. storočia – početnými stavebnými úpravami v 20. storočí stratil na pamiatkovej hodnote; od roku 1953 je tu domov sociálnych služieb
- prícestný kríž z 2. polovice 19. storočia

Kúria sa nachádza v časti Malé Krškany, ostatné uvedené pamiatky sú vo Veľkých Krškanoch.

Urbanisticko-architektonická štruktúra obce nesie zachované znaky typickej vidieckej jednopodlažnej zástavby. Špecifickou formou zástavby sú rodinné domy, situované štítom

do ulice, s pozdĺžnym radením priestorov za sebou. Zo zástavby z prelomu storočia pochádzajú domy z pálených a nepálených tehál pod sedlovými strechami s tvrdou krytinou. Pre zvýraznenie špecifik obce by sa pri ďalšej výstavbe mal uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanistických vzťahov – zachovať charakter historických urbanistických priestorov a ich väzby na okolitú krajinu. Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je nutné rešpektovať pôvodný vidiecky charakter zástavby, vrátane výškovej hladiny a urbanistickej mierky. Cieľom je zachovať typickú siluetu zástavby. Za týmto účelom je stanovený regulatív maximálnej výšky zástavby.

Tradičná architektúra je dôležitá pre udržanie historickej kontinuity a identity obce. Preto je potrebné zachovať jednotlivé objekty z pôvodnej obytnej zástavby s pamiatkovými a architektonickými hodnotami. V prípade objektov v zlom technickom stave odporúčame uprednostniť ich rekonštrukciu so zachovaním pôvodného výrazu a k ich asanácii pristúpiť len v prípadoch závažného statického narušenia konštrukcie, a objektov rušivých z prevádzkového hľadiska. Objekty nespôsobilé na trvalé bývanie z dôvodu nesplnenia hygienických štandardov je možné využiť pre rekreačné účely.

V katastrálnych územiach obce Krškany sú evidované archeologické nálezy. Archeologické lokality sú v polohe Surdík z neskorej doby kamennej a z okolia osady Zajačia dolina – z mladšej doby kamennej. V katastrálnom území Veľké Krškany je doložená polykultúrna archeologická lokalita z areálu bývalého JRD (mladšia doba kamenná – kultúra s lineárnou keramikou a železovská skupina; neskorá doba kamenná – lengyelská kultúra a skupina Bajč – Retz; staršia doba bronzová – hatvanská kultúra; stredná doba bronzová, staršia doba železná). Z hľadiska ochrany archeologických nálezov sú nasledovné požiadavky:

- vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, stavebník/investor je povinný od príslušného krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania si vyžiadať odborné stanovisko
- v prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad
- v prípade archeologických nálezov je potrebné postupovať podľa ust. § 40 ods. 2, 3, 10 pamiatkového zákona

Regulatívy priestorového usporiadania

/// Maximálny počet podlaží

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných (resp. podzemných) podlaží a ich výškový ekvivalent v metroch (počíta sa výška nadzemnej časti objektu bez strechy a bez podkrovia, t.j. výška po strešnú rímsu). Maximálny počet podlaží je stanovený nasledovne:

- 2 nadzemné podlažia (= 7 m) pre celé existujúce zastavané územie a nové rozvojové plochy; neplatí pre bytové domy

- 3 nadzemné podlažia + podkrovie (= 10 m) – platí len pre bytové domy v lokalitách, kde je prípustné situovanie bytových domov

Poznámka: Maximálna výška objektov neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia a plôch určených pre výstavbu.

Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby jednotne:

- 40%

Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Pre efektívne využitie územia a kvalitnej ornej pôdy sa však odporúča, aby nebol nižší ako 15%.

Podiel nespevnených plôch

Podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenu plochou sa rozumie zatrávnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavne plochy pokryté štrkom, pieskom alebo zatrávňovacími tvárniciami. Minimálny podiel nespevnených plôch je určený len pre plochy s hlavnou funkciou bývanie – jednotne:

- 30%

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Krškany primárne plní obytnú funkciu, z hľadiska celého katastrálneho územia je významná aj funkcia poľnohospodárskej výroby. Zastúpené sú aj aktivity sekundárneho a sektoru.

Funkčné zónovanie je v štruktúre obce zreteľne vyprofilované. V návrhu rozvoja obce ho rešpektujeme a ďalej rozvíjame. Výrobné areály sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia. Výrobnú zónu navrhujeme naďalej rozvíjať na Malokrškanskom

majeri, vzhľadom k dobrej dostupnosti z cesty I. triedy. Voľné plochy medzi existujúcimi výrobnými areálmi je možné využiť pre nové prevádzky skladov a priemyselnej výroby.

Rekreačné funkcie sa budú rozvíjať formou rekreácie v krajine a agroturistiky v kontakte s prírodným prostredím, na majeri Zajačky, prípadne v hospodárskom dvore v lokalite Pod Siloškou.

Návrh počíta predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe obce v blízkosti Levíc, v jej suburbánnom pásme sa obec Krškany stáva cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Zatiaľ tento potenciál nebol dostatočne využitý. Ťažisko rozvoja obytnej funkcie smerujeme do jadrovej časti sídelného útvaru, pričom sa rovnomerne rozkladá do častí Malé Krškany a Veľké Krškany. S ďalším rozširovaním plôch bytovej výstavby sa neuvažuje v osadách Zajačia dolina a Jakubie. Všetky nové rozvojové plochy pre bytovú výstavbu priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie a komunikačný systém.

Prevádzkovo-komunikačný systém sa vyznačuje nevyhovujúcimi šírkovými parametrami a smerovým vedením trás niektorých miestnych komunikácií. Napojenie nových rozvojových plôch je podmienené prestavbou, rozšírením a zokruhovaním miestnych komunikácií. Plošný rozvoj obce determinujú topografické pomery, ako aj koridory nadradených sietí technickej infraštruktúry. Tieto skutočnosti boli v návrhu riešenia v plnej miere rešpektované.

Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej časti obce – intrúzia nových zariadení občianskej vybavenosti (predovšetkým komerčných prevádzok obchodu a služieb) a premena tejto časti na zmiešané územie – polyfunkčnú centrálnu zónu obce.

Súčasnú funkčnú využitie existujúcich zastavaných plôch ostáva bez zásadnejších zmien. Intenzifikácia ich využitia je prípustná v rámci záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Intenzifikáciu možno vo väčšine prípadov dosiahnuť aj bez nárokov na dodatočné investície (nie je potrebné vybudovanie nových komunikácií ani technického vybavenia).

Určenie funkčných územných zón

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia, ktorá musí predstavovať minimálne 75% zastavaných plôch. Je ďalej špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Regulatívy sa vzťahujú na nové rozvojové plochy vyznačené v grafickej časti a existujúce zastavané plochy (pre prípady dostavby a zmien funkčného využitia objektov alebo areálov). Jednotlivé plochy sú priradené k tzv. funkčným územným zónam (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).

Tab.: Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číselné označenie rozvoj. plochy	výmera v ha	funkčná územná zóna	hlavná funkcia
1	2,12	výrobné územie	priem. výroba
2	0,08	výrobné územie	ČOV
3	0,43	obytné územie	bývanie
4	0,28	obytné územie	bývanie
5a+5b	2,50+0,17	obytné územie	bývanie
6	0,35	obytné územie	bývanie
7a+7b	0,43+0,29	obytné územie	bývanie
8a+8b	2,25+0,35	obytné územie	bývanie
9	1,12	obytné územie	bývanie
10	0,92	obytné územie	bývanie
11	0,26	výrobné územie	zberný dvor, kompost

Regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy

/// Rozvojová plocha č. 1

Piradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **priemyselná výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- sklady a plochy technických zariadení
- výrobné a remeselné služby
- odstavné plochy

Neprípustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie
- živočíšna výroba

/// Rozvojová plocha č. 2

Piradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **technické vybavenie - ČOV**

Neprípustné funkčné využitie:

- všetky ostatné funkcie okrem hlavnej funkcie

/// Rozvojové plochy č. 3, 5a, 8a

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- šport
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná výroba, sklady nad 100 m² zastavanej plochy
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)

/// Rozvojové plochy č. 4, 5b

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² podlažnej plochy
- šport (detské ihrisko)
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia (vrátane odstavných plôch)

Neprípustné funkčné využitie:

- výroba akéhokoľvek druhu, vrátane živočíšnej výroby a drobného chovu
- bývanie v rodinných domoch

/// Rozvojové plochy č. 6, 7a, 7b, 8b

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba, sklady nad 100 m² zastavanej plochy
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)

/// Rozvojové plochy č. 9, 10

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- šport
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná výroba, sklady nad 100 m² zastavanej plochy
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)

/// Rozvojová plocha č. 11

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **zberný dvor, kompostovisko**

Neprípustné funkčné využitie:

- všetky ostatné funkcie okrem hlavnej funkcie

Regulácia funkčného využitia pre existujúcu zástavbu

Z-A1: Existujúce obytné územie

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba v súvisle urbanizovanom území miestnych častí Veľké Krškany a Malé Krškany

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy
- vyhradená zeleň, cintorín, verejná zeleň – musia byť zachované aspoň v pôvodnom rozsahu
- záhrady, ovocné sady, vinice
- všetky ostatné funkcie okrem hlavnej funkcie
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – existujúce prevádzky a remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba a sklady

Z-A2: Existujúce obytné územie osád

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba v osadách Zajačia dolina, Jakubie, Malokrškanský majer

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- záhrady

- agroturistika
- remeselná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba a sklady

/// Z-B1: Existujúce výrobné územie s priemyselnou výrobou

Vymedzenie:

- výrobné areály Enpay Transformer Components, Euroboor

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **priemyselná výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- sklady a plochy technických zariadení
- výrobné a remeselné služby
- odstavné plochy

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba
- bývanie

/// Z-B2: Existujúce výrobné územie s poľnohospodárskou výrobou

Vymedzenie:

- hospodárske dvory Poľnohospodárskeho družstva, areál SHR Debnár (v miestnej časti Veľké Krškany)

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **poľnohospodárska výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- priemyselná výroba, sklady
- agroturistika, vrátane prechodného ubytovania
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

- živočíšna výroba do 100 ks ošípaných alebo 50 VDJ hovädzieho dobytku – len v areáli PD

Neprípustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- sklady (logistika) nadlokálneho významu (nad 500 m² zastavanej plochy)
- živočíšna výroba – platí len pre areál SHR Debnár

Z-C: Centrálna zóna obce

Vymedzenie:

- polyfunkčné centrum obce podľa grafickej časti

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Hlavná funkcia:

- **občianska vybavenosť**
- **bývanie v rodinných a bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- nepoľnohospodárska (remeselná) výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len existujúce prevádzky

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba (okrem existujúcich prevádzok)
- sklady

Z-D: Existujúce rekreačné územie

Vymedzenie:

- hospodársky dvor v lokalite Zajačky (SHR Pošvancová)

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **rekreácia (agroturistika)**
- **poľnohospodárska výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- občianska vybavenosť (napr. ubytovacie, reštauračné zariadenie)
- živočíšna výroba – drobnochov
- šport (ihriská, jazdiareň, dostihová dráha)
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- remeselná výroba

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná výroba
- sklady (logistika) nadlokálneho významu (nad 500 m² zastavanej plochy)

Z-E: Existujúce zmiešané územie

Vymedzenie:

- areál domova sociálnych služieb

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Hlavná funkcia:

- **sociálna vybavenosť**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- verejná zeleň, vyhradená zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- občianska vybavenosť typu komerčných služieb a obchodu
- výroba akéhokoľvek druhu
- trvalé bývanie (okrem ubytovania chovancov a zamestnancov)

Regulácia funkčného využitia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Ide o plochy poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu mimo zastavaného územia obce bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Krškany. Vymedzené boli homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi (p. Metodika SAŽP, 2001). Pre jednotlivé komplexy bolo definované vhodné, prípadne aj podmiennečne vhodné využitie.

KEK-A1: Oráčinová pahorkatinová krajina

Charakteristika:

- Krajinnookologický komplex je predurčený a vhodný na poľnohospodárske využitie bez lokalizácie zastavaných plôch a technických diel, pričom je potrebné posilnenie ekologickej stability územia.

Vhodné (prípustné) využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, lesná a nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy, trvalé kultúry (vinice)

Nevhodné (neprípustné) využitie:

- výstavba obytných budov, rekreačných výrobných zariadení a iné stavebné zásahy

KEK-A2: Oráčinová krajina na riečnej nive

Charakteristika:

- Krajinnookologický komplex je vzhľadom k vysokej produkčnej schopnosti pôd predurčený a vhodný na intenzívne poľnohospodárske využitie bez lokalizácie zastavaných plôch, pričom je potrebné pripojenie na kostru ÚSES.

Vhodné (prípustné) využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky, trvalé trávne porasty

Podmienečne vhodné (prípustné) využitie:

- zariadenia technickej a dopravnej vybavenosti – len v nevyhnutnom rozsahu

KEK-B: Lesná krajina erózných dolín v pahorkatine

Charakteristika:

- Krajinnookologický komplex plní dôležité funkcie v rámci územného systému ekologickej stability. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Vhodné (prípustné) využitie:

- lesné porasty, nelesná drevinová vegetácia, trvalé trávne porasty, vodné toky

Podmienečne vhodné (prípustné) využitie:

- orná pôda – len na malých pôdnych celkoch bez chemizácie

Nevhodné (neprípustné) využitie:

- lesné porasty ťažené holorubným spôsobom, ťažba nerastných surovín, výstavba rekreačných zariadení a iné stavebné zásahy

KEK-C: Krajina s trvalými kultúrami – vinohradmi, na svahoch s vhodnou expozíciou

Charakteristika:

- V danom krajinnoekologickom komplexe je potrebné zachovanie vinogradov na malých honoch, spoluvytvárajúcich tradičný krajinný obraz, a vylúčiť konverziu vinogradov na ornú pôdu.

Vhodné (prípustné) využitie:

- vinohrady na malých honoch, ovocné sady, záhrady, nelesná drevinová vegetácia, lesné plochy, trvalé trávne porasty

Podmienečne vhodné (prípustné) využitie:

- vinohradnícke objekty - so zastavanou plochou do 60 m²

Nevhodné (neprípustné) využitie:

- výstavba obytných budov, rekreačných chát a zariadení, výrobných prevádzok a iné stavebné zásahy

2.7 Podrobný opis návrhu funkčného využitia územia obce podľa funkčných subsystémov

2.7.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. V bytových domoch je 6,5% bytových jednotiek. Bytové domy sa nachádzajú v centre obce za kultúrnym domom, ako aj v lokalite Zajačky (pri ceste I. triedy smerom na Hontianske Nemce).

V obci je v súčasnosti veľký záujem o bytovú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov. Záujem o byty a stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov sa tu mimoriadne zvýšil v posledných rokoch, v súvislosti s rozvojom priemyselných parkov v Leviciach. Neuspokojivý stav bytového fondu v obci a vyhliadky pokračovania prisťahovania nových obyvateľov kladú značné nároky na riešenie bývania. Nevyhnutná bude intenzifikácia a rekonštrukčné zásahy v rámci existujúceho obytného územia a tiež vymedzenie nových rozvojových plôch.

V časti Malé Krškany navrhujeme v I. etape realizovať výstavbu novej obytnej ulice v atraktívnej polohe za kultúrnym domom, na zvyškových plochách medzi existujúcou zástavbou a tokom Sikenice (lokalita s miestnym názvom Malé lúky). Ide o rozvojové plochy č. 5a pre individuálnu bytovú výstavbu cca 30 rodinných domov a č. 5b pre výstavbu 1 bytového domu. Výhľadovo je možné pokračovanie obytnej ulice ďalej smerom na severovýchod. Podmieňujúcim predpokladom je však preloženie elektrického vedenia VN 22 kV. Ďalej sa navrhuje scelenie obytnej štruktúry pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, kde je v súčasnosti miestami len jednostranná zástavba. Ide o rozvojovú plochu č. 6. Rozvojová plocha č. 4 (väčšia prieluka za predpokladu asanácie staršieho domu) je určená pre výstavbu bytového domu. Na rozvojovej ploche č. 3 na Malokrškanskom majeri je možná výstavba 2 rodinných domov.

V časti Veľké Krškany boli vhodné plochy pre rozšírenie obytného územia identifikované v lokalite Fiták, na východnom okraji zastavaného územia. Tu vymedzujeme rozvojové plochy č. 9 a 10. Rozvojové plochy č. 7a, 7b využívajú výlučne a plochy č. 8a, 8b využívajú sčasti nadmerné záhrady. Výstavbou plochách č. 8a, 8b sa dobuduje okružná ulica, napájajúca sa v 2 bodoch na cestu III. triedy.

Vo vzdialenejších osadách Zajačia dolina a Jakubie sa nové plochy pre bytovú výstavbu nenavrhuje, s výnimkou 5 voľných prieluk v zástavbe v osade Zajačia dolina. Dôvodom je nielen nedostatočná saturácia technickou a občianskou vybavenosťou, ale aj poloha v bezpečnostnom pásme VVTL plynovodu.

Odporúča sa tiež intenzifikácia existujúceho obytného územia. Pre bytovú výstavbu navrhujeme využiť voľné prieluky v existujúcej uličnej zástavbe. V celej obci bolo identifikovaných len 13 nezastavaných prieluk, vhodných na výstavbu obytných budov (z toho väčšina v časti Malé Krškany a Zajačia dolina).

Rozvojové plochy vymedzené v návrhu územného plánu obce (vrátane prieluk) majú celkovú kapacitu 100 bytových jednotiek. Je to maximálna kapacita, pri uvažovanej výmere pozemkov 600 m². Záujemcovia o väčšie pozemky môžu pristúpiť k zlúčeniu 2 susediacich pozemkov. Preto skutočná kapacita rozvojových plôch bude podstatne nižšia. Navyše väčšina navrhovaných rozvojových plôch pre bývanie je situovaných v zastavanom území obce, na plochách nadmerných záhrad. Rizikovým faktorom je prípadný nezáujem vlastníkov záhrad o túto výstavbu alebo dlhší proces vysporiadavania a výkupu pozemkov. Ďalej dôjde k znižovaniu obložnosti existujúceho bytového fondu, ktorá je v obci pomerne vysoká, a bude tiež pokračovať úbytok bytového fondu v dôsledku zmeny funkcie na občiansku vybavenosť. Uvedené predpoklady boli zohľadnené pri korekcii výpočtu prírastku bytového fondu a počtu obyvateľov. Reálne dosiahnuteľný je prírastok 75% z maximálnej kapacity. Uvažovaný prírastok bytového fondu znamená nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2025:

Uvažovaný prírastok bytového fondu znamená nasledovný prírastok počtu obyvateľov do roku 2025: $754 + (100 - 30 \times 2,5) = 754 + 175 = \underline{929}$

Maximálny prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab.: Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Počet bytových jednotiek	Etapa
3	2	II.
4	8	I.
5a+5b	30+4	I.
6	4	II.
7a+b	3+3	I.
8a+8b	14+3	II.
9	8	I.

10	8	I.
prieluky	13	I.

Okrem individuálnej bytovej výstavby je potrebné istý podiel bytovej výstavby realizovať aj formou nájomných bytových / radových domov. Osobitne je treba riešiť problém zabezpečenia cenovo dostupného bývania ako alternatívy voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov dostupných len pre vyššie príjmové skupiny. Výlučne pre výstavbu bytových domov sú určené rozvojové plochy č. 4 a 5b. Regulačné podmienky ďalej stanovujú prípustnosť výstavby bytových domov v rozvojových plochách č. 3, 5a, 8a.

2.7.2 Občianske vybavenie a sociálna infraštruktúra

Občiansku vybavenosť tvorí len obmedzené spektrum zariadení základnej vybavenosti. Sú zoskupené pozdĺž cesty III. triedy v častiach Malé Krškany aj Veľké Krškany. Nevytvárajú ucelený komplex.

Vzdelávacie zariadenie je v obci zastúpené len materskou školou. Materská škola je jednotriedna, bez právnej subjektivity. Vývoj počtu detí má neustále klesajúcu tendenciu. Je odrazom nepriaznivého vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva a nízkej miery natality. V súčasnosti ju navštevuje 11 detí. Neďaleko sa nachádza bývalá budova materskej školy, ktorá je v súčasnosti nevyužitá. Navrhujeme rekonštrukciu objektu a delimitáciu pre iný druh sociálnej vybavenosti – napr. penzión seniorov.

V obci sa nenachádza základná škola, žiaci navštevujú základné školy v Leviciach. Stredoškolské vzdelanie poskytujú viaceré stredné odborné a všeobecnovzdelávacie školy v Leviciach, najbližšie vysoké školy sú v Nitre a Zvolene.

V areáli klasicistického kaštieľa (v časti Malé Krškany) je od roku 1953 Domov sociálnych služieb pre mentálne postihnuté deti a mládež (predtým Ústav sociálnej starostlivosti o mládež). Zariadenie je plne obsadené, pričom kapacita je 107 lôžok. Okrem kaštieľa je súčasťou areálu vila, hospodárska budova s kuchyňou a park.

V časti Malé Krškany je na centrálnom priestore situovaný objekt kultúrneho domu s obecným úradom, vedľa je detské ihrisko a garáž pre požiarnu vozidlá. V kultúrnom dome sú dve sály s celkovou kapacitou 150 miest, kuchynka, šatne. V budove je umiestnený aj obecný úrad. Využívajú ju aj miestne spoločenské organizácie - poľovnícke združenie, dobrovoľný hasičský zbor, domov sociálnych služieb. Je tu obecná knižnica. Objekt je v nevyhovujúcom stave, s vysokými prevádzkovými nákladmi na vykurovanie. Odporúčame jeho komplexnú rekonštrukciu (projekt sa pripravuje na realizáciu).

Kostol s farou je vo Veľkých Krškanoch, cintoríny sú v oboch miestnych častiach. Majú kapacitné rezervy, preto ich rozširovanie nenavrhujeme. Futbalové ihrisko so šatňami je vo Veľkých Krškanoch. Odporúčame jeho dobudovanie, rekonštrukciu schátraného prevádzkového objektu. Zdravotnícke zariadenie v obci nie je. Zdravotnú starostlivosť poskytuje obyvateľom obce nemocnica s poliklinikou II. typu v Leviciach.

Zariadenia komerčnej občianskej vybavenosti – obchod s rozličným tovarom (Coop Jednota), pohostinstvo sa nachádzajú v časti Veľké Krškany – pozdĺž cesty III. triedy. V osade Zajačia dolina sa občianska vybavenosť nenachádza.

Pre zariadenia komerčnej občianskej vybavenosti nevymedzujeme nové rozvojové plochy. Vo vyznačenej centrálnej zóne obce však predpokladáme potenciál postupnej reštrukturalizácie zástavby smerom k polyfunkcii. Niektoré pôvodne obytné budovy sa budú transformovať na prevádzky občianskej vybavenosti (obchod a služby pre obyvateľstvo). Pre centrálnu zónu obce preto v regulačných podmienkach definujeme 2 rovnocenné hlavné funkcie – bývanie i občiansku vybavenosť.

Špecifické zariadenia občianskeho vybavenia pre obyvateľov (obchod, služby) môžu vznikáť aj v rámci územia s hlavnou funkciou bývania, čo pripúšťajú regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre nové rozvojové plochy a existujúcu zástavbu.

V prípade zvýšenia počtu obyvateľov aspoň o 15% by sa v budúcnosti mohol rozšíriť trhový priestor pre vznik ďalších služieb a zariadení maloobchodu. Ako istý limit ich rozvoja sa však javí rastúca ochota obyvateľov cestovať za prácou a nákupmi mimo miesta bydliska a vznik veľkých nákupných centier v Leviciach.

2.7.3 Výroba a skladové hospodárstvo

Výrobné aktivity v riešenom území reprezentuje predovšetkým poľnohospodárska výroba. V rastlinnej výrobe prevládajú bežné obilniny (jačmeň, pšenica) a krmoviny. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci predstavuje 76,5% z výmery katastrálnych území.

Primárny sektor, t.j. poľnohospodárska výroba, je v obci zastúpený len rastlinnou výrobou. Poľnohospodárske družstvo prevádzkuje v obci jeden hospodársky dvor v lokalite Konopníská (nad Veľkými Krškanmi). Živočišna výroba tu bola zrušená. Regulačné podmienky pripúšťajú obnovenie živočišnej výroby v hospodárskom dvore v obmedzenom rozsahu (do 100 ks ošípaných alebo 50 VDJ hovädzieho dobytku). Okrem poľnohospodárskeho družstva sú tu viacerí samostatne hospodáriaci roľníci. Z nich na najväčšej výmere hospodári SHR Ing. Pavel Debnár. Areál je situovaný v blízkosti obytného územia a jej navrhovaného rozšírenia, preto prípustné je len využitie pre uskladňovanie poľnohospodárskej mechanizácie a produktov rastlinnej výroby, pri vylúčení živočišnej výroby.

V územnom pláne navrhujeme plochu pre zriadenie kompostoviska a zberného dvora (rozvojová plocha č. 11), na mieste bývalého hnojiska.

Možno konštatovať, že hospodárska základňa obce Krškany je dostatočne rozvinutá a diverzifikovaná. Hospodárstvo obce nie je založené na primárnom sektore, ale orientuje sa na sekundárny sektor. V obci bola jedna z 3 strojotraktorových staníc (STS) v Levickom okrese. Okrem poskytovania a opráv poľnohospodárskych strojov sa podnik neskôr orientoval na výrobu rôznych konštrukcií a výrobu náhradných dielov k traktorom. STS

mala rozsiahly areál pred vstupom do obce z cesty č. I/51. Po ukončení jej činnosti bola transformáciou areálu STS, strediska PD a priestorov medzi dvomi areálmi vytvorená priemyselná zóna s výmerou 3 ha. Majú tu svoje prevádzky nasledujúce podnikateľské subjekty:

- Enpay Transformer Components s.r.o. – výroba jadier transformátorov
- Euroboor – Juraj Marcinek – kovovýroba
- Drevostav – výroba nábytku na mieru
- ATP Strojárska výroba a montáž s.r.o. Levice

Oba areály (najmä areál spol. Euroboor) majú v súčasnosti ešte kapacitné rezervy. V I. etape preto odporúčame intenzifikáciu ich využitia. Je tu možné umiestniť ďalšie drobné prevádzky nepoľnohospodárskej výroby a skladového hospodárstva – rekonštrukciou existujúceho stavebného fondu, resp. výstavbu nových objektov na voľných plochách v rámci areálov.

Medzi oboma areálmi je v súčasnosti voľná plocha cca 350 x 280 m. Od ostatného poľnohospodárskeho pôdneho fondu je pomerne izolovaná, preto je vhodné využiť ju pre rozšírenie a výhľadovo aj scelenie výrobnéj zóny. Vo väzbe na areál firmy Euroboor navrhujeme novú rozvojovú plochu č. 1, s výmerou 2,12 ha, kde sa predpokladá výstavba v II. etape. Limitujúcim faktorom jej využitia je koridor elektrického vedenia VN 400 kV, ktorý je potrebné ponechať ako nezastavanú plochu (trvalé trávne porasty). Časť od elektrického vedenia VN 400 kV po areál spol. Enpay je určená pre výrobu a sklady ako výhľadová rezerva. Ďalšia zvyšková plocha medzi areálom spol. Enpay Transformer Components a cestou I. triedy je napriek svojmu polohovému potenciálu na výstavbu priemyselných objektov nevhodná – lokalitou diagonálne vedie elektrické vedenie, strednotlakový plynovod a prírodné potrubie vody.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok (napr. stolárska, zámočnícka dielňa) bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia.

2.7.4 Rekreačia a cestovný ruch

Cestovný ruch v regióne

V okruhu 40 km od obce sa nachádzajú viaceré väčšie rekreačné zariadenia – termálne kúpaliská v Kalinčiakove, Santovke, Podhájskej, kúpele Dudince. Z nich najbližšie (3 km od obce Krškany) je rekreačný areál termálnych kúpalísk Margita–Ilona v Kalinčiakove, s doplňujúcimi rekreačno-ubytovacími kapacitami. Ide o komplex nadmestského významu. Je tu viac ako 30 objektov pre individuálnu rekreáciu, autokemping, parkoviská. Územný plán mesta Levice navrhuje jeho valorizáciu, skvalitnenie ubytovania a rekreačno-športovej

infraštruktúry a dobudovanie na aquapark s krytým kúpaliskom. Tým by sa odstránila nevýhoda sezónnosti prevádzky.

Rekreácia

Na území obce Krškany sa nenachádzajú žiadne významnejšie zariadenia cestovného ruchu. Atraktívne krajinné prostredie doliny Sikenice (Horšianskej doliny) sa sporadicky využíva na oddychovo-rekreačné aktivity a neriadenu rekreáciu – pešiu turistiku, cykloturistiku. Nie je však vybudovaná príslušná materiálno-technická základňa pre cestovný ruch – nie sú vyznačené cyklotrasy, chýbajú tiež dostatočné kapacity ubytovania a verejného stravovania. Horšianskou dolinou v trase existujúceho chodníka navrhujeme vyznačenie náučného chodníka, ktorý bude začínať v obci Žemberovce, s pokračovaním do Horše a obce Krškany.

Dostupnosť pre návštevníkov a rekreantov z Levíc navrhujeme zlepšiť vybudovaním, resp. vyznačením rekreačných cyklistických trás. Navrhujeme tieto okružné trasy:

- Čankov – Jakubie – Krškany
- Krškany – Kalinčiakovo (s pokračovaním po existujúcej cyklotrase do Levíc)
- Krškany – Podlužany

Trasy budú vedené po existujúcich cestách III. triedy a účelových cestách s relatívne nízkou premávkou. Nie je preto nevyhnutné budovanie segregovaných (oddelených) cyklistických chodníkov.

Možno konštatovať, že vzhľadom k polohe v blízkosti Levíc a prírodným zaujímavostiam má obec značný potenciál rozvoja rôznych foriem vidieckej turistiky a osobitne agroturistiky. Ponuka v tejto oblasti sa začína formovať v osade Zajačia dolina, lokalita Zajačky (p. Karafa, Pošvancová – chov koní). Odporúčame postupnú transformáciu celého pôvodne výrobného areálu na centrum agroturistiky, s doplnením ubytovacích kapacít a ďalších služieb. Potenciál výstavby ubytovacieho zariadenia identifikujeme aj v centrálnej zóne obce, čo pripúšťajú aj regulačné podmienky pre regulačný blok Z-C. Takéto zariadenie nemá špecifické priestorové nároky; môže vzniknúť transformáciou pôvodného rodinného domu, preto jeho budúcu polohu nie je účelné presne vyznačiť.

V lokalite Paľov mlyn je vhodné dobudovanie expozície mlynárstva. Vzhľadom k skutočnosti, že usadlosť je situovaná v NPR Horšianska dolina, nie je tu možné navrhovať výstavbu nových objektov, rekreačných zariadení ani nových prístupových komunikácií. Výhľadovo je možné doplnenie rekreačných aktivít (agroturistika) aj v hospodárskom dvore PD, v k.ú. Veľké Krškany, ktorý je v súčasnosti len extenzívne využívaný.

V obci sa doposiaľ rozvíja len chalupárska rekreácia, zväčša v uvoľnených starších domoch, ktoré neboli vhodné na trvalé bývanie. Časť bytového fondu sa pre rekreačné účely bude naďalej uvoľňovať a bude saturovať dopyt zo strany chalupárov. Preto nepočítame s výstavbou nových chatových osád.

Šport

Pre športové vyžitie obyvateľov sa využíva futbalové ihrisko v časti Veľké Krškany. Je vybavené len šatňami, tribúny nie sú vybudované. Odporúčame dobudovanie ihriska a rekonštrukciu prevádzkového objektu. Detské ihrisko je pri kultúrnom dome. Je tu dostatočná priestorová rezerva aj pre výstavbu viacúčelového ihriska.

Pre oddychové aktivity rezervujeme menšie plochy verejnej parkovej zelene pre oddychové aktivity obyvateľov v centre obce pozdĺž Sikenice.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súčasnosti je zastavané územie obce vymedzené hranicou zastavaného územia obce k 1.1. 1990. Zastavané územie je kompaktné a zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami.

Zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Zastavané územie častí Veľké Krškany, Malé Krškany je spojité – vytvára súvislý celok. Osady Zajačia dolina, Jakubie, Malokrškanský majer nemajú vymedzené zastavané územie, čo rešpektuje aj návrh riešenia.

Vymedzením nových rozvojových plôch sa zastavané územie obce rozšíri. V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Krškany zastavané územie obce tak, že obsahuje:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia
- v Malých Krškanoch: nová rozvojová plocha č. 6
- vo Veľkých Krškanoch: nové rozvojové plochy č. 8a, 8b; existujúci cintorín na južnom okraji obce, existujúce futbalové ihrisko, existujúca obytná zástavba

Rozvojové plochy č. 1–3, 11 ostanú mimo zastavaného územia.

Prírastok zastavaného územia v zmysle návrhu územného plánu je rekapitulovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia prírastku zastavaného územia podľa rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Výmera plochy v ha	Prírastok ZÚ v ha	Poznámka
6	0,35	0,35	–
8a	2,25	2,25	–
8b	0,35	0,35	–
existujúce zastav. plochy	2,83	2,83	–
Prírastok spolu		5,78	

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):

- ochranné pásmo cesty I. triedy definované v šírke 50 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce
- ochranné pásmo cesty II. triedy definované v šírke 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce
- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma elektroenergetických vzdušných vedení (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - vonkajšie vedenie 400 kV – 25 m
  - vonkajšie vedenie 110 kV – 15m
  - vonkajšie vedenie 22 kV – 10m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36):
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice

- s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56)vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 50 m pre plynovody s menovitou svetlosťou nad 700 mm
  - 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 m
  - 8 m pre plynovody s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 300 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm
  - 150 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm
  - 100 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
  - 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
  - 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm
  - 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
  - 10 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nižším ako 0,4 MPa na voľnom priestranstve a v nezastavanom území
  - 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch

- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.:
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)
  - 2,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia nad 500 mm)
- ochranné pásmo vodných tokov vymedzujúce pobrežné pozemky pre výkon správy toku v šírke do 10 m od brehovej čiary v prípade vodohospodársky významných tokov (Sikenica) a v šírke do 5 m pri drobných vodných tokoch, v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z.
- ochranné pásmo cintorínov 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch)
- ochranné pásmo vojenského cvičiska Levice – 100 m od hraníc cvičiska
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd – 50 m od stredu ČOV po okraj súvislej bytovej výstavby (podľa STN 756401, STN 756402)

2.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, civilnej ochrany obyvateľstva, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

Návrh na riešenie záujmov obrany štátu

Do katastrálneho územia Malé Krškany zasahuje vojenské cvičisko Levice, ktoré je prístupné priamo z cesty I/51. Väčšia časť cvičiska sa nachádza v k.ú. Levice. Podľa ÚPN mesta Levice je časť vojenského cvičiska výhľadovo navrhnutá na športovo-rekreačné využívanie extenzívneho charakteru. Ochranné pásmo cvičiska je 100 m.

Civilná ochrana obyvateľstva

Územný obvod Levice, zahŕňajúci obec Krškany, je v zmysle Nariadenia vlády č. 166/1994 Z. z. o kategorizácii územia SR v znení neskorších predpisov zaradený do I. kategórie. Kategorizácia vyjadruje riziko vzniku mimoriadnych udalostí v dôsledku priemyselnej činnosti a negatívneho pôsobenia prírodných síl, ktoré s vyššou kategóriou stúpa. Obec je od jadrovej elektrárne Mochovce vzdialená menej ako 20 km a spadá do 3. ochranného pásma jadrovej elektrárne.

Ako úkryty pre obyvateľstvo slúžia pivnice rodinných domov a zhromažďovacie miestnosti v rámci budovy kultúrneho domu. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre

obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, prípadne zariadení občianskej vybavenosti. Objekty s pivničnými priestormi vhodnými pre ukrytie budú špecifikované v dokumentácii pre územné rozhodnutie, prípadne v územnom pláne zóny.

Pri vykonávaní prieskumov a rozborov v následných stupňoch dokumentácie zabezpečí obstarávateľ v spolupráci s príslušným orgánom civilnej ochrany postupne dopracovanie územnoplánovacej dokumentácie samostatnou doložkou CO, v ktorej sa bude riešiť ukrytie obyvateľstva a určia sa objekty, ktoré možno využiť ako dvojúčelové pre potreby civilnej ochrany.

Pri riešení požiadaviek civilnej ochrany je ďalej potrebné postupovať v zmysle nasledujúcich právnych predpisov:

- Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení vyhlášky č. 445/2007 Z.z.

Požiarina ochrana

Vo všetkých uliciach obce sú vybudované požiarne hydranty. Pre účely požiarnej ochrany je vyčlenená garáž oproti kultúrnemu domu. Je tu organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Leviciach. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazdy do 10 minút.

Zásobovanie požiarou vodou navrhujeme riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov. Obec Krškany má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max} . Na hlavné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarными hydrantmi. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Ako náhradný zdroj vody je v prípade potreby možné čerpanie vody priamo z rieky Sikenica, pretekajúcej stredom zastavaného územia.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné.

Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Ochrana pred povodňami

Obec Krškany má vypracovaný a schválený povodňový plán. Vzhľadom k skutočnosti, že najvýznamnejší vodný tok v riešenom území – Sikenica tečie v zahĺbenom koryte a väčšina zastavaného územia sa rozkladá na vyvýšených polohách, nie je ani pri zvýšených vodných stavoch ohrozené zastavané územie obce. Potenciálne ohrozenie predstavujú prívalové vody pri nadmerných zrážkach, stekajúcich z vyšších častí pahorkatiny cez zastavané územie obce. Na riešenie tohto problému bola vybudovaná sústava dažďových rigolov v zastavanom území obce, ako aj od vrchu Surdok do údolia na rozhraní Malých a Veľkých Krškán. Sústava rigolov je zaústená do Sikenice. V súčasnosti zabezpečuje dostatočnú ochranu zastavaného územia pred prívalovými svahovými vodami.

V súvislosti s návrhom nových rozvojových plôch č. 9 a 10 na úpätí svahu na juhovýchodnom okraji časti Veľké Krškany, navrhujeme predĺženie, resp. vybudovanie 2 nových úsekov dažďových rigolov. Ďalší navrhovaný dažďový rigol bude zabezpečovať ochranu rozvojovej plochy č. 6 v miestnej časti Malé Krškany.

Špecifické krajinnokoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú podrobnejšie opísané v kap. 2.13 „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Ako súčasť prieskumov a rozborov k Územnému plánu obce Krškany bol vypracovaný krajinnokoekologický plán, ktorý rieši zachovanie ekologickej stability územia. Navrhované opatrenia sú zakreslené v grafickej časti vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Súčasná krajinná štruktúra

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu pramatranskej xerotermej flóry (Matricum), okresu Ipeľsko-rimavská brázda a obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú v doline Sikenice lužné lesy nížinné, na pahorkatine dubovo-hrabové lesy panónske a ostrovčekovite aj dubovo-cerové lesy. Na sledovanom území môžeme vyčleniť nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- Lužné lesy nížinné (Ulmenion) - jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia*, subsp. *danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ osika (*Populus tremula*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), rozličné druhy vrb, svíb krvavý (*Swida sanguinea*), svíb južný (*Swida australis*), svíb červenkastý (*Swida*

hungarica), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), javor poľný (*Acer campestre*), rozličné druhy hlohu (*Crataegus*), liesky (*Corylus avellana*), javor tatársky (*Acer tataricum*).

- Dubovo-hrabové lesy panónske (*Quercus robur* – *Carpinenion betuli*) – dub letný (*Quercus robur*), dub sivastý (*Q. pedunculiflora*), javor (*Acer campestre*, *A. platanoides*), bresty (*Ulmus minor*, *U. laevis*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), hrab (*Carpinus betulus*), jaseň (*Fraxinus excelsior*, *F. angustifolia*), zemolez (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska (*Corylus avellana*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), hloh (*Crataegus monogyna*, *C. laevigata*).
- Dubovo-cerové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*) – Vedúcim druhom tejto vegetačnej jednotky je dub zimný (*Quercus petraea*). Na fluvizemných hnedozemiach, na sprašových príkrovoch alebo na degradovaných černozeiach na sprašiach výraznejšie vystupuje dub cerový (*Q. cerris*), dub žltkastý (*Q. dalechampii*), dub sivozelený (*Q. pedunculiflora*), iba niekedy aj dub zimný (*Q. petraea*) a dub letný (*Q. robur*). Vtrúsený je aj dub mnohoplodý (*Q. polycarpa*), javor poľný (*Acer campestre*) a javor tatársky (*A. tataricum*). Krovinná vrstva vo vegetačnej jednotka je pomerne bohatá, len degradované fytoocenózy ju majú chudobnú. Tvorí ju najmä vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), drieň (*Cornus mas*), svíb (*Swida sanguinea*), trnka (*Prunus spinosa*), ruža galská (*Rosa gallica*), hlohy (*Crataegus laevigata*, *C. curvisepala*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus tharticus*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa na väčšine podstatnou mierou odlišuje od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli najmä v západnej časti riešeného územia nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Súvislá plocha lesného porastu sa zachovala na strmších svahoch v údolných polohách – v Horšianskej doline, v ďalších erózných dolinách (Pod Silaškou, Zajačia dolina), na Žobráckom vrchu, v okolí potoka Surdok. Prirodzenej vegetácii sa blížila najmä porasty v Horšianskej doline. Prevládajú tu porasty rodu *Quercus* – dub cerový, dub plstnatý, dub jadranský, sprevádzané ďalšími drevinami – javor tatársky, brest hrabolitý, javor poľný, bršlen bradavičnatý, jarabina brekyňová, hloh obyčajný, svíb krvavý, rešetliak prečisťujúci. Lesné porasty sú v celom území vo veľkej miere poznačené inváziou agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*). Lesné plochy majú výmeru 172,27 ha, t.j. 10,1 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 26,4 ha, t.j. 1,55 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Drevinová vegetácia sa nachádza pozdĺž cesty prechádzajúcej zastavaným územím a ostatných uliciach. Súvislejšie plochy zelene sa nachádzajú v areáli domova sociálnych služieb. Drevinová skladba výsadby verejnej zelene je rôznorodá – tvorí ju lipa, vrba, agát, breza, dub, lieska, okrasné a ovocné dreviny, menej vhodná je výsadba ihličnatých drevín – smrek, tuja.

Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na malých plochách, zväčša na menej kvalitných pôdach, v Horšianskej doline, na prechode lesných plôch do poľnohospodárskej pôdy. V Horšianskej doline rastú bylenné xerothermné spoločenstvá zastúpené kostravou dalmátskou, lipnicou jalovou, taricou skladnou, sladičom obyčajným. Ďalej sú to suchokvet smradľavý, suchokvet ročný, oman britský, rozchodník prudký, divozel švábový. Väčšiu súvislú plochu bylenných spoločenstiev predstavuje vojenské cvičisko Levice. Trvalé trávne majú výmeru 115,08 ha, t.j. 6,76 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy (96,5%), ako aj na celkovej výmere katastra. Spomedzi spoločenstiev stepného typu vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu agrocenózy na ornej pôde, ktoré sú v danom území plošne najrozsiahlejšie. Ako orná pôda sa obhospodarujú plošiny na pahorkatine a tiež plochy v alúviu Sikenice. Orná pôda má výmeru 2537,74 ha, t.j. 82 % z celkovej výmery katastrálnych území.

Menšie plochy ovocných sádov sa nachádzajú v rámci záhrad rodinných domov (1 ha). Vinohrady sa nachádzajú v niekoľkých lokalitách na svahoch s južnou expozíciou (spolu 22,9 ha). Celkový podiel trvalých kultúr na ploche riešeného územia je 1,41 %.

Chránené územia

V riešenom území – na rozhraní k.ú. Malé Krškany a Veľké Krškany sa nachádza chránené územie – národná prírodná rezervácia (NPR) Horšianska dolina. Od roku 1976 bola chránená úpravou Ministerstva kultúry SSR. Za NPR bola vyhlásená 1.1.1995 za Národnú prírodnú rezerváciu zákonom č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Celková rozloha rezervácie je 313,37 ha, z toho do dotknutých katastrálnych území zasahuje väčšou časťou – 199,08 ha. Predmetom ochrany je neobyčajný geomorfologický útvar predstavujúci hlboko zarezanú dolinu do andezitového podložia Ipeľskej pahorkatiny so strmými svahmi, miestami so skalnými zrázmi vysokými 20-30 metrov.

Územie sa vyznačuje svojráznou teplomilnou vegetáciou a spoločenstvami skalných štrbín. Bylennému podrastu na xerothermných svahoch udáva celkový ráz kostrava dalmátska a lipnica jalová. Ďalej sú to suchokvet smradľavý, suchokvet ročný, oman britský, rozchodník prudký, divozel švábový, cesnak žltý, pochybok dlhostopkatý, tarica skladná, sladič obyčajný. V zalesnenej časti doliny sa z drevín uplatňujú najmä dub cerový, brest hrabolitý, javor poľný, miestami dráč, javor tatársky, dub plstnatý, dub jadranský, bršlen bradavičnatý, jarabina brekyňová, svíb krvavý, rešetliak prečisťujúci.

V Horšianskej doline sú zastúpené rôzne druhy hmyzu. Vyskytuje sa tu modlivka zelená, mnoho druhov blanokřídlcov, motýľov a chrobákov. Žije tu viacero druhov plazov a obojživelníkov, pozornosť si zaslúži i výskyt vzácných druhov vtákov – včelárik zlatý, výrik obyčajný, ďateľ hnedkavý, bocian čierny.

Osou doliny tečie potok Sikenica, ktorý vytvára kaňonovitý ráz doliny. Celá dolina vznikla dlhodobou erozívnou činnosťou potoka Sikenica v miestach lomov skalného jadra. Horšianska dolina predstavuje najväčšiu rezerváciu v okrese, významnú z hľadiska

geomorfologického a botanického. V rámci územného systému ekologickej stability má chránené územie označenie vNR5 a je súčasťou biocentra nadregionálneho významu s rovnomenným názvom. Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny v NPR platí najprísnejší stupeň ochrany prírody a krajiny (4. stupeň ochrany). Ochranné pásmo je vo vzdialenosti 100 m smerom von od hraníc rezervácie a platí v ňom 3. stupeň ochrany.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia.

Prírodné zdroje

- Ochrana pôdných zdrojov – v území sa nachádzajú pôdy zaradené podľa BPEJ do 2. až 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. V západnej časti riešeného územia a v okolí zastavaného územia obce prevládajú pôdy 3. a 4. skupiny kvality. Vo východnej časti riešeného územia prevládajú pôdy 5. a 6. skupiny kvality, ostrovčekovite sa vyskytujú aj pôdy 7. a 9. skupiny kvality. Hydromelioračné opatrenia – závlahy sú vybudované len na malej ploche – za cestou I/51 smerom na Podlužany.
- Ochrana vodných zdrojov – v území sa nachádza vodný zdroj (HK-3), v súčasnosti odstavený – slúži ako rezervný zdroj pre zásobovanie verejného vodovodu. Vodný zdroj má vymedzené pásma hygienickej ochrany I. a II. stupňa (vnútorné, vonkajšie). V areáli domova sociálnych služieb je vrt (HG-1, LE-5) s teplotou termálnej vody 26 °C. Využíva sa pre potreby DSS. Vrt hlboký 120 m bol odvrátaný v rokoch 1961-62. Voda je hydrouhličitano-síranová, vápenato-horečnatá.
- Biotopy európskeho významu – v rezervácii NPR Horšianska dolina a juhovýchodne od nej sa nachádzajú lesné biotopy európskeho významu: Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (prioritný biotop) a Ls3.4 Dubovo-cerové lesy.

Návrh prvkov MÚSES

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií. Z RÚSES okresu Levice a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja bol prevzatý návrh biocentra nadregionálneho významu:

- **NBc Horšianska dolina** – biocentrum nadregionálneho významu sa z väčšej časti prekrýva s NPR Horšianska dolina, mimo NPR zasahuje len z jeho južnej strany. Ide o územie s vysokou biologickou diverzitou. Vyznačuje sa xerothermnou travinnobilynnou vegetáciou a spoločenstvami skalných štrbín. Väčšinu biocentra pokrývajú lesné biotopy európskeho významu ovplyvnené výskytom agátu bieleho: Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (prioritný biotop) a Ls3.4 Dubovo-cerové lesy. Z ekostabilizačných opatrení je potrebná najmä ochrana biodiverzity,

odstraňovanie nepôvodných druhov drevín. Ostatné opatrenia vyplývajú z 5. stupňa ochrany v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.

Podľa RÚSES okresu Levice a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja sa v tangenciálnej polohe k riešenému územiu nachádza ďalšie biocentrum regionálneho významu – RBc Horná hora v k.ú. Čankov – v rozsahu existujúceho súvislého lesného komplexu.

Biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú dve biocentrá, ktoré spĺňajú uvedené kritériá:

- **MBc Pod Silaškou** – biocentrum miestneho významu tvorí kompaktný lesný porast v eróznej doline, v pramenisku prítoku Sikenice. Prevládajúcou drevinou je dub cerový. Na ďalšie prvky ÚSES je prepojený prostredníctvom biokoridoru miestneho významu.
- **MBc Vojenské cvičisko** – väčšina plochy biocentra miestneho významu spadá do k.ú. Levice (v MÚSES Levice označená BcM 9). Keďže územie nie je obhospodarované a nie je naň povolený vstup, sú na ňom vyvinuté lúčne a krovinné ekosystémy, ktoré predstavujú refúgium pre biotu na okraji sídla Levice.

V kontakte s riešeným územím sa v k.ú. Levice, v lokalite Surdok, nachádza biocentrum miestneho významu (v MÚSES Levice označená BcM 5). Jadrom biocentra je pramenisko potoka Surdok, prirodzené vlhké lúky v jeho alúviu a lesné porasty na úpätiach priľahlého svahu – až po vinohrady.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiadúca. Z RÚSES okresu Levice a ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja boli prevzaté návrhy regionálnych biokoridorov:

- **RBk Sikenica** – hydrický biokoridor regionálneho významu zabezpečuje prepojenie biocentra nadregionálneho významu NBc Horšianska dolina s biocentrami v okolí Hrona. Pozdĺž toku sú vyvinuté porasty jelše a lužných drevín, v okolí je orná pôda. V riešenom území je biokoridor funkčný a nie sú potrebné špecifické opatrenia.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

- **MBk Zajačia dolina** – terestrický biokoridor miestneho významu tvorí dolina občasného toku, ktorá v časti Malé Krškany vyúsťuje do Horšianskej doliny. Ide o hlbokú a úzku dolinu, obklopenú rozsiahlymi lesnými porastmi až po osadu Zajačia dolina. V tejto časti je biokoridor plne funkčný a nie sú potrebné osobitné zásahy. Biokoridor by mal prepájať nadregionálne biocentrum NBc Horšianska dolina s regionálnym biocentrom, ktoré sa nachádza v k.ú. Podlužany. Od osady Zajačia dolina je potrebné vybudovanie biokoridoru na ornej pôde formou dvojradovej aleje s hustým krovinným podrastom.
- **MBk Pod Silaškou – Sikenica** – biokoridor miestneho významu tvorí lesný pás na úpätí svahu, v kontakte s ním sú vinohradnícke hony. Prepája biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu.
- **MBk Čankovský potok** – kombinovaný terestricko-hydrický biokoridor miestneho významu tvorí horný tok potoka od jeho prameniska, až po hranicu s k.ú. Čankov. Biokoridor tvorí dobre zapojený porast líniovej zelene s krovinným podrastom.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne ekologické pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nízkou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde, vrátane navrhovanej líniovej zelene – minimálna šírka prvkov zelene líniového charakteru by mala byť 5–10 m, a ich vzájomná vzdialenosť by mala byť 500–1000 m.
- lesné porasty v kontakte s biocentrom nadregionálneho významu NBc Horšianska dolina (na Žobráckom vrchu)
- lesné pásy na strmších úpätiach svahov (napr. v lokalitách Surdok, Pogáňovo, Močiar)
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde a vo väzbe na vodné toky
- plochy cintorínov v jednotlivých miestnych častiach
- park okolo domu sociálnych služieb

Všetky prvky ÚSES sú vymedzené zakreslením vo výkrese „Ochrana prírody a tvorba krajiny“.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení (agrotechnických, agromelioračných, agrochemických). Práve tieto zabezpečujú na poľnohospodárskej pôde celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli

implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž občasných vodných tokov, nárazníkové pásy mali by byť široké minimálne 10 – 15 m, zatravnené a ponechané na sukcesiu (zarastanie drevinami a krovinami); hlavnou funkciou pásu je retencia vody a živín, eliminácia znečisťovania vody
- vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej premenu na lesné monokultúry
- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- konverzia ornej pôdy na trvalé trávne porasty, resp. nelesnú drevinovú vegetáciu na plochách navrhovaných biocentier a biokoridorov
- odporúčať odstraňovanie nepôvodných a invázných drevín z porastov – najmä agátu bieleho
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability
- obmedzovať rekreačné aktivity v lokalitách tvoriacich prvky systému ekologickej stability

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Doprava

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Krškany má z hľadiska dopravnej dostupnosti veľmi výhodnú polohu. Katastrálnymi územiami obce Krškany prechádza cesta I. triedy č. I/51 Senica – Trnava – Nitra – Levice – Hontianske Nemce a cesta II. triedy č. II/564 Tlmače – Levice – Štúrovo. Ide o dopravné koridory celoštátneho až medzinárodného významu. Z hľadiska obce Krškany je cesta č. I/51 hlavným dopravným koridorom, zabezpečujúcim dostupnosť centier regionálneho a nadregionálneho významu – Nitry a Levíc.

Na nadradený komunikačný systém je obec Krškany napojená prostredníctvom cesty III. triedy č. III/564001, ktorá prepája cesty č. II/564 a I/51 cez zastavané územie miestnych častí Veľké Krškany a Malé Krškany. Na cestu č. I/51 vyúsťuje na začiatku miestnej časti Zajačia dolina. Cesta č. I/51 súčasne predstavuje jedinou komunikáciu, zabezpečujúcu

dopravnú obsluhu časti Zajačia dolina (domy sú situované po oboch stranách cesty). Katastrálnym územím obce ďalej prechádza cesta III. triedy č. III/051061 Krškany – Podlužany. Odpája sa z cesty č. I/51 neďaleko napojenia cesty č. III/564001.

Na sčítacom úseku č. 81750 (Levice – Kmeťovce) cesty č. I/51 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2005 dopravné zaťaženie 2641 voz./24 hod, z toho na nákladnú dopravu pripadá 13%. Na sčítacom úseku č. 81750 (Levice – Čankov) cesty č. II/564 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2005 dopravné zaťaženie 1601 voz./24 hod, z toho na nákladnú dopravu pripadá 19%. Podľa údajov zo sčítania dopravy z roku 2005 sa intenzita dopravy zvýšila na danom úseku cesty č. I/51 na úroveň 129% sčítania dopravy z roku 2000 (z úrovne 2050 voz./24 hod), na úseku cesty č. II/564 je nárast 120% (z úrovne 1337 voz./24 hod).

Na oboch cestách sú intenzity dopravy podstatne nižšie ako hodnota prípustnej intenzity dopravy. Podľa údajov SSC o výkonnosti ciest aj pri náraste intenzity dopravy sa prekročenie prípustnej intenzity očakáva až v roku 2030. V riešenom území je cesta I/51 upravená v kategórii C 9,5/70, cesta II/564 v kategórii C 7,5/70. Stav ciest č. I/51 a II/564 na úsekoch zasahujúcim do riešeného územia je z hľadiska pozdĺžnych nerovností podľa údajov SSC z roku 2004 hodnotený ako vyhovujúci. Z hľadiska vyjazdených koľají je hodnotený prevažne ako dobrý, na krátkom úseku cesty II/564 ako vyhovujúci. Dopravné zaťaženie cesty III. triedy nebolo zisťované. Podľa odhadovaných objemov dopravy je minimálne.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
II/51: 81750	345	2282	14	2641
II/564: 82630	307	1290	4	1601

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2005

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je v Leviciach. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave, prípadne v Budapešti.

Miestne komunikácie

Funkciu hlavnej zbernej komunikácie a dopravnej kostry oboch miestnych častí obce Krškany (s výnimkou osady Zajačia dolina) plní prieťah cesty III. triedy č. III/564001 zastavaným územím obce. Cesta sa tu v pravouhlom smere zalamuje v 3 zákrutách. V zákrutách a na ďalších miestach sa na ňu napája niekoľko kratších úsekov miestnych komunikácií, ktoré nie sú vzájomne zokruhované. Na miestnych komunikáciách sa vyskytujú početné bodové a najmä líniové závady. Viaceré majú nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového asfaltového krytu.

Existujúce miestne komunikácie sa prebudujú tak, aby spĺňali parametre príslušných funkčných tried a kategórií. Vzhľadom k obmedzeným priestorovým podmienkam v

existujúcej zástavbe sa navrhujú nižšie funkčné triedy a kategórie miestnych komunikácií (C2, C3, D1), zodpovedajúce pobytovej funkcii a nižšej mobilite obyvateľov. Existujúce miestne komunikácie budú zachované a v nevyhovujúcich úsekoch prebudované v kategórii MO 7,5/40 (C2) a MO (MOK) 7/30 (C3). Pokiaľ to neumožňujú priestorové pomery, výnimočne je prípustná kategória MO 5/30. Upokojené komunikácie funkčnej triedy D1 budú homogenizované v kategórii MOK 6,5/20, prípadne MOK 5/20. Na slepých uliciach dlhších ako 100 m, ktoré nie je možné napojiť na okružný systém, sa vybudujú obratiská. Ďalej sa navrhuje odstránenie líniových dopravných závad – komplexná obnova asfaltového krytu + rozšírenie vo vyznačených úsekoch v stanovenej kategórii.

V súvislosti s vymedzením nových plôch pre bytovú výstavbu je potrebné doplnenie okruhov a vetiev miestnych komunikácií funkčnej triedy C3 a upokojených komunikácií D1. Vybuduje sa okruh pre napojenie rozvojových plôch č. 8a a 8b a ďalší okruh pre napojenie rozvojovej plochy č. 5a. V prípade pokračovania výstavby vo výhľadovej časti lokality sa ulica a celý okruh predĺžia ďalej severovýchodným smerom. Navrhuje sa tiež predĺženie miestnych komunikácií na juhovýchodnom okraji miestnej časti Veľké Krškany.

Tab.: Celkový prehľad navrhovaných miestnych komunikácií podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Lokalita č.	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka komunikácie v m
5a	C3 - MO 7/30	393
	D1 - MOU 6,5/20	120
5b	D1 - MOU 5/20	55
8a+8b	D1 - MOU 6,5/20	400
9,10	C3 - MO 7/30	200

Rozvojové plochy č. 1, 3, 4, 6, 11 sú dostupné z existujúcich miestnych a účelových komunikácií bez potreby budovania nového verejného dopravného vybavenia.

Vybudovať treba prístupovú účelovú komunikáciu so šírkou 4,5 m k navrhovanej čistiarni odpadových vôd (rozvojová plocha č. 2), v trase existujúcej poľnej cesty. V rámci katastrálneho územia sa nachádzajú ďalšie spevnené účelové a poľné komunikácie, sprístupňujúce príslušné poľnohospodárske a vinohradnícke hony. Tieto cesty sa ponechajú bez zásahov, prípadne sa rozšíria podľa údajov (šírka v m), uvedených v grafickej časti.

Statická doprava a zariadenia cestnej dopravy

Väčšie plochy statickej dopravy sa na území obce nenachádzajú. Odstavné plochy s kapacitou do 20 vozidiel sú v centre obce pri kultúrnom dome, menšie aj pri predajni rozličného tovaru. Vlastné odstavné plochy v rámci areálov majú vybudované výrobné prevádzky a domov sociálnych služieb. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa v ostatných častiach obce využívajú pridružené priestory komunikácií. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov vo forme garáží alebo spevnených plôch. S týmto riešením sa počíta aj v novonavrhovaných obytných uliciach.

Nové parkoviská s kapacitou do 10 státí navrhujeme v rámci rozvojových plôch pre výstavbu bytových domov (plochy č. 4, 5b), ako aj v rozvojovej ploche č. 1 určenej pre rozšírenie výrobnéj zóny.

V obci sa nenachádzajú žiadne dopravné zariadenia, ani sa v územnom pláne nenavrhujú. Najbližšie čerpacie stanice sa nachádzajú v Leviciach.

Nemotorová doprava

Chodníky v zastavanom území obce nie sú vybudované, s výnimkou krátkeho úseku v časti Veľké Krškany (k predajni Jednota). Aj napriek nízkej intenzite dopravy na ceste III. triedy tu hrozí riziko kolízií rôznych druhov dopravy (automobilovej s pešou, prípadne cyklistickou dopravou). Prioritne sa preto navrhuje vybudovanie chodníka pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce – od cintorína v Malých Krškanoch až po cintorín vo Veľkých Krškanoch. Chodník sa navrhuje aj pozdĺž cesty I. triedy v Zajačej doline až po križovatku s cestou III. triedy (odbočkou k výrobnéj zóne), kde je situovaná autobusová zastávka. Odporúča sa výstavba chodníkov pozdĺž existujúcich a navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C2 a C3. Chodníky budú vybudované v súlade s STN 73 6110. Chodníky pozdĺž cesty I. a III. triedy budú mať minimálnu šírku 2,0 m. V prípade ostatných chodníkov postačuje šírka 1,5 m.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Značný je najmä potenciál rozvoja rekreačnej cyklistiky, keďže obec je situovaná v mimoriadne atraktívnom krajinnom prostredí v zázemí Levíc. Po existujúcich cestách III. triedy a účelových komunikáciách navrhujeme vyznačenie viacerých vetiev / okruhov cyklotrás – do Čankova cez osadu Jakubie, do Kalinčiakova po ceste III. triedy č. III/564001, do Podlužian po ceste III. triedy č. III/051061.

Osobná hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je zabezpečovaná výlučne autobusovou dopravou. Zabezpečuje ju SAD Nové Zámky na linkách:

- Levice – Krškany – Brhlovce – Žemberovce
- Levice – Žemberovce – Pukanec
- Levice – Žemberovce – Dudince

Spojenie s mestom Levice, ktoré je hlavným centrom dochádzky za službami a občianskou vybavenosťou, zabezpečuje 42 párov spojov v pracovných dňoch. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce.

V obci je 5 párov autobusových zastávok, z toho 2 vo Veľkých Krškanoch a po 1 v Malých Krškanoch, v Zajačej doline a pri výrobnom areáli. Sú situované na ceste III. triedy a v osade Zajačia dolina na ceste I. triedy, kde zastavuje väčšina spojov. Vzhľadom na rozsah zastavaného územia – aj po jeho navrhovanom rozšírení je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 400 m splnená. Zriadenie nových zastávok nenavrhujeme. Pri

autobusových zastávkach sa dobudujú (rozšíria) výbočiská v zmysle STN 73 6425, pokiaľ to dovoľujú priestorové pomery.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie, odpady), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zóny nepriaznivého vplyvu cestných komunikácií mimo zastavaného územia vymedzuje zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov ako cestné ochranné pásma. Ochranné pásmo cesty I. triedy, resp. III. triedy je definované v šírke 50 m, resp. 20 m po oboch stranách, nad a pod komunikáciou, mimo zastavaného územia obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy sa odporúča posilnenie izolačnej líniovej zelene pozdĺž cesty III. triedy (v častiach Veľké Krškany, Malé Krškany) a pozdĺž cesty I. triedy (v Zajačej doline). Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestňovaných pozdĺž cesty odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou (platí najmä pre návrh zástavby na prielukách v osade Zajačia dolina).

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Hydrologické pomery v území

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Hron. Samotným riešeným územím obce rieka Hron nepreteká – tok je od hranice katastrálneho územia vzdialený asi 7 km západne. Vodné toky patria podľa typu režimu odtoku do vrchovinnonížinnej oblasti, s prevládajúcim dažďovo-snehovým typom odtoku, s vysokou vodnosťou v mesiacoch február až apríl, s maximálnym priemerným mesačným prietokom v marci, najnižším mesačným prietokom v septembri a výrazným podružným zvýšením vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy.

Najvýznamnejším vodným tokom je Sikenica, pretekajúca riešeným územím v dĺžke asi 4 km. Pramení v Štiavnických vrchoch, je ľavostranným prítokom Hrona. Dlhodobý priemerný ročný prietok na Sikenici (v profile Kalinčiakovo) je 1,03 m³/s. Ďalej v riešenom území tu pramenia viaceré občasné vodné toky, ktoré sa tu aj vlievajú do Sikenice, a tiež Čankovský potok. Vodné toky sú zahĺbené v Ipelskej pahorkatine, miestami vytvárajú hlboké údolia.

Hydrogeologické pomery v území

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) patrí riešené územie do dvoch hydrogeologických rajónov – N 061 - Neogén strednej a južnej časti Ipeľskej pahorkatiny a N 062 - Neogén Bátovskej pahorkatiny a Čajkovskej zníženiny.

Neogén strednej a južnej časti Ipeľskej pahorkatiny – rajón predstavuje pomerne úzky pruh neogénnych sedimentov tiahnući sa severojužným smerom, ktorý je na západe ohraničený fluviálnymi náplavami Hrona a jeho prítokov (Perec, Sikenica) a na východe náplavami Ipeľ. Najpriaznivejšie hydrogeologické pomery sú v severnej časti rajónu, ktorá je dotovaná podzemnou vodou z príľahlých vulkanických pohorí. Zdroje podzemných vôd v tejto oblasti dosahujú výdatnosti 2,0 - 8,0 l/s (Krškany 3 l/s, Malý Kiar 3 l/s, Čankov 4 - 4,5 l/s). V tomto rajóne v podloží terciálnych sedimentov prechádza levicko-turovská hrasť, ktorá vo forme ostrovov mezozoických hornín vystupuje na povrch. Na túto eleváciu sú viazané výstupy minerálnych a termálnych vôd Margita–Ilona.

Neogén Bátovskej pahorkatiny a Čajkovskej zníženiny – rajón je vymedzený na plytkej depresii medzi stredoslovenskými vulkanitmi a nivou Hrona, orograficky patriacej k Ipeľskej pahorkatine. Vodonosné horniny sú málo priepustné, rajón z hydrogeologického hľadiska nie je v riešenom území významný.

Podzemné vody tejto oblasti zaraďujú do výrazného až nevýrazného vápenato-horečnato-hydrogénuhličitanového typu, ktorý pomerne často prechádza do prechodného vápenato-sírano-hydrogénuhličitanového typu. V areáli domova sociálnych služieb je vrt (HG-1, LE-5) s teplotou termálnej vody 26 °C. Využíva sa pre potreby DSS. Vrt hlboký 120 m bol odvrátný v rokoch 1961-62. Voda je hydrouhličitano-síranová, vápenato-horečnatá.

Stav zásobovania pitnou vodou

Okres Levice patrí z hľadiska rozvoja verejných vodovodov k najzaostalejším v rámci Nitrianskeho kraja i celého Slovenska. V roku 2004 bolo z verejných vodovodov zásobovaných len 60% obyvateľov okresu.

Pitnou vodou z verejného vodovodu sú zásobované miestne časti Veľké Krškany, Malé Krškany, vrátane osady Zajačia dolina. Vodovod je v súčasnosti zásobovaný z diaľkového privádzača DN 600 Gabčíkovo – Levice, privádzajúceho vodu z vodného zdroja Gabčíkovo. Pripojenie na diaľkovod bolo zrealizované v rokoch 2004-2005. Hlavným účelom napojenia na diaľkovod bolo vytvorenie diverzifikovaného systému zásobovania vodou v sídlach ležiacich v ochrannom pásme Jadrovej elektrárne Mochovce, nakoľko jednou z podmienok uvedenia jadrovej elektrárne do prevádzky bolo vybudovať vo všetkých sídlach nachádzajúcich sa v jej ochrannom pásme verejný vodovod, zásobovaný zo zdrojov pitnej vody lokalizovaných mimo ochranného pásma.

Pôvodne využívaný vodný zdroj HK-3 s doporučenou výdatnosťou 3 l/s, z ktorého bol predtým zásobovaný verejný vodovod v obci, je v súčasnosti odstavený a slúži ako rezervný zdroj v prípade výpadku dodávok vody z diaľkovodu. Nachádza sa v časti Zajačia dolina. Zo studne je vedené výtlačné potrubie PVC DN 90 s dĺžkou 2600 m do vodojemu.

Prefabrikovaný zemný vodojem 2 x 150 m³ (s kótami maximálnej/minimálnej hladiny 226,0 / 223,3 m.n.m.) je situovaný nad Malými Krškami. Prevádzkovou súčasťou vodojemu je chlórovnía a manipulačná komora MK-3.

Rozvodné potrubia sú z PVC DN 100. Vzhľadom na miestne pomery je sieť vetvová, bez zokruhovania. Vetvy A, A1, A11, A2, A3, A4 s celkovou dĺžkou 4150 m zásobujú Malé Krškany a Veľké Krškany, vetvy B, B1 s celkovou dĺžkou 2720 m zásobuje Zajačiu dolinu. V tejto časti je pre zlepšenie tlakových pomerov vybudovaná zosilovacia stanica vody.

Rozvádzacia vodovodná sieť je v sídelnom útvare riešená ako okružová v kombinácii s vetvovou vodovodnou sieťou. Rozvody sú uložené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou v zelených pásoch, miestami v krajnici vozovky alebo vo vozovke. Na rozvodné potrubia sú pripojené prípojky rPE DN 25 (pre rodinné domy) a DN 50 (pre kultúrny dom a bytové domy). Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj všetky zariadenia občianskej vybavenosti a prevádzky výroby. Vodovod prevádzkuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. odštepný závod Levice.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť a výrobné prevádzky. Výpočet je prevedený v zmysle „Úpravy Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 477/99-810 z 29. 2. 2000 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov“.

Súčasný počet obyvateľov: 754

Priemerná súčasná potreba vody Q_p

- Bytový fond: $754 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 101\,844 \text{ l/deň} = 1,179 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $754 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 18\,850 \text{ l/deň} = 0,218 \text{ l/s}$
- Priemysel: $95 \times 300 \text{ l/zam./deň} = 28\,500 \text{ l/deň} = 0,330 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $149\,194 \text{ l/deň} = 1,727 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná denná potreba vody $Q_d = Q_p \times k_d$ ($k_d = 2,0$)

- Bytový fond: $1,179 \text{ l/s} \times 2,0 = 2,358 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,218 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,436 \text{ l/s}$
- Priemysel: $0,330 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,660 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $3,454 \text{ l/s}$

Maximálna súčasná hodinová potreba vody $Q_h = Q_d \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond $2,358 \text{ l/s} \times 1,8 = 4,244 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť $0,436 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,785 \text{ l/s}$
- Priemysel: $0,660 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,188 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $6,217 \text{ l/s}$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia (v r. 2025): 929

Priemerná potreba vody v r. 2025 Q_{p2025}

- Bytový fond: $929 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 125\,415 \text{ l/deň} = 1,452 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $929 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 23\,225 \text{ l/deň} = 0,269 \text{ l/s}$
- Priemysel: $150 \times 300 \text{ l/zam./deň} = 45\,000 \text{ l/deň} = 0,521 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $193\,640 \text{ l/deň} = 2,241 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody v r. 2025 $Q_{d2025} = Q_{p2025} \times k_d$ ($k_d = 2,0$)

- Bytový fond: $1,452 \text{ l/s} \times 2,0 = 2,904 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,269 \text{ l/s} \times 2,0 = 0,538 \text{ l/s}$
- Priemysel: $0,521 \text{ l/s} \times 2,0 = 1,042 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody spolu: $4,484 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody v r. 2025 $Q_{h2025} = Q_{d2025} \times k_h$ ($k_h = 1,8$)

- Bytový fond: $2,904 \text{ l/s} \times 1,8 = 5,227 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $0,538 \text{ l/s} \times 1,8 = 0,968 \text{ l/s}$
- Priemysel: $1,042 \text{ l/s} \times 1,8 = 1,876 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody spolu: $8,071 \text{ l/s}$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Potreba vody v r. 2025
Ročná potreba vody (m^3/r)	54 456	70 679
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	1,727	2,241
Max. denná potreba vody Q_d (l/s)	3,454	4,484
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	6,217	8,071

Návrh rozvodov vody

Zásobovanie nových obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž komunikácie alebo v krajnici komunikácie. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo výkrese „Verejné technické vybavenie“.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomerných šachtách osadených 1 m za oplotením na súkromných pozemkoch.

Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom projektovej dokumentácie nižšieho stupňa. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN.

Vodovodné potrubie bude okrem zabezpečovania potreby pitnej a úžitkovej vody pre obyvateľstvo slúžiť aj pre požiarnu potrebu. Na vetvách budú osadené požiarne nadzemné hydranty v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a príslušnej STN.

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Krškany nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby. Sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd sa vypočíta odvodením z výpočtu potreby pitnej vody (STN 736701):

- Výhľadový počet obyvateľov na konci návrhového obdobia = EO_n : 929
- Priemerné denné množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{24} = Q_{p2025} = 2,241 \text{ l/s} = 193,64 \text{ m}^3/\text{deň}$
- Maximálne denné množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{d \max} = Q_{24} \times k_d = 2,241 \times 1,5 = 3,362 \text{ l/s}$
- Maximálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{h \max} = Q_{d \max} \times k_{\max} = 3,362 \times 2,2 = 7,396 \text{ l/s}$
- Minimálne hodinové množstvo splaškových vôd v r. 2025 $Q_{h \min} = Q_{24} \times k_{\min} = 2,241 \times 0,6 = 1,345 \text{ l/s}$
- Ročné množstvo splaškových vôd $Q_r = Q_{24} \times 365 = 193,64 \times 365 = 70\,679 \text{ m}^3/\text{r}$

Podľa pôvodu a spôsobu znečistenia ide o odpadové vody z domácností a zariadení s čistou prevádzkou. Priemerná výhľadová produkcia znečistenia:

- $BSK_5 = 58,09 \text{ kg/d}$
- $CHSK_{cr} = 96,82 \text{ kg/d}$
- $NL = 116,18 \text{ kg/d}$
- $N-NH_4^+ = 5,81 \text{ kg/d}$
- $P_{celk} = 11,62 \text{ kg/d}$

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových vôd v r. 2025	$EO_n = 929$
Ročné množstvo splaškových vôd $Q_r (\text{m}^3/\text{r})$	70 679
Priemerné denné množstvo splašk. vôd $Q_p (\text{l/s})$	2,241
Max. hodinové množstvo splaškových vôd $Q_{\max} (\text{l/s})$	7,396

Návrh splaškovej kanalizácie

V minulosti bola vypracovaná predprojektová štúdia vybudovania kanalizácia v aglomerácii Levice, ktorá zahŕňala aj návrh odkanalizovania obce Krškany do spoločnej ČOV v Leviciach. Tento projekt v súčasnosti, vzhľadom na značnú finančnú náročnosť a dlhé úseky výtlačných a prepojovacích potrubí, nie je reálny.

Navrhujeme preto výstavbu celoobecnej kanalizácie a vlastnej čistiarene odpadových vôd. Kanalizačný systém je možné riešiť výlučne ako gravitačnú kanalizáciu. Navrhuje sa vetvový systém, pokrývajúci všetky existujúce ulice v Malých Krškanoch a Veľkých Krškanoch. Ďalšia stoka bude odvádzať splaškové vody z výrobnéj zóny a Malokrškanského majera.

Gravitačné stoky budú z rúr PVC DN 300. Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150 PVC) alebo združené (DN 200 PVC), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200). Pripojenie nehnuteľností bude cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Rúry budú uložené zväčša pod komunikáciami, nakoľko zelené pásy sú obsadené existujúcimi plynovodnými a vodovodnými potrubiami, telefónnymi káblami a odvodňovacími rigolmi.

Čistiareň odpadových vôd sa navrhuje v k.ú. Veľké Krškany, asi 130 m poniže okraja zastavaného územia obce. Navrhovaná kapacita ČOV je 1000 E.O. Táto kapacita predstavuje dostatočnú rezervu aj pre prípadné napojenie osady Horša (m.č. Levíc). Odpadové vody z ČOV budú po prečistení vypúšťané do recipienta – Sikenice.

Gravitačná kanalizácia je navrhnutá a posúdená na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností. Minimálne prietoky boli smerodajné pre návrh minimálneho sklonu stôk z dôvodu zabezpečenia ich samočistiacej schopnosti.

Ochranné pásmo kanalizácie je 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany. V ochrannom pásme je možná stavebná činnosť len so súhlasom prevádzkovateľa kanalizácie. Približné trasovanie stôk je znázornené v grafickej časti vo výkrese „Verejné technické vybavenie“.

Technicky náročnejšie riešenie si vyžiada odkanalizovanie osady Zajačia dolina. Preto v tejto lokalite navrhujeme vybudovanie splaškovej kanalizácie až výhľadovo. Kanalizácia sa bude riešiť 2 vetvami gravitačných stôk. V najnižšom mieste sa budú prostredníctvom čerpacej stanice splaškové vody prečerpávať výtlačným potrubím HDPE DN 100 až k výrobnéj zóne na Malokrškanskom majeri. Dovtedy sa budú používať existujúce žumpy a septiky.

V osade Jakubie sa s vybudovaním splaškovej kanalizácie nepočíta. Odpadové vody sa budú naďalej zhromažďovať v žumpách a septikoch. Výhľadovo je možné uvažovať s decentralizovaným systémom čistenia odpadových vôd formou domových ČOV.

Odvádzanie dažďových vôd

Navrhovaný systém verejnej kanalizácie zahŕňa len splaškovú kanalizáciu. Z tohto dôvodu sa neuvažuje s budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie.

Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje vsakovaním do terénu – prostredníctvom systému dažďových rigolov a vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V riešenom území sa nenachádzajú ani nenavrhujú väčšie spevnené plochy, pre ktoré by bolo potrebné navrhovať špecifické riešenia odvádzania dažďových vôd. V prípade potreby ich zriaďovania treba preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávňovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom je stanovený regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody VN

Na území okresu Levice sa nachádzajú dôležité energetické zariadenia na výrobu a distribúciu elektrickej energie – jadrová elektrárňa Mochovce (2 bloky s reaktormi typu VVER 440/V 213, každý s výkonom 440 MW, sprevádzkované v r. 1998 a 1999), rozvodne 400 kV Levice a Veľký Ďur s nadväzujúcimi rozvodmi VVN 400 a 110 kV. Tieto zariadenia zabezpečujú spoľahlivé dodávky elektrickej energie do všetkých obcí okresu a v rámci západného a stredného Slovenska. Od severozápadnej hranice riešeného územia je jadrová elektrárňa vzdialená 12 km.

Hlavnými uzlami elektrizačnej sústavy s celoštátnym významom sú v okrese Levice stanice VVN Levice a Veľký Ďur. Zo 110 kV rozvodne Levice vedie 14 vedení. Riešeným územím prechádza paralelne s cestou I. triedy elektrické vedenie 400 kV č. V426 Levice – Rimavská Sobota. Ďalšie elektrické vedenie 400 kV č. V449 Levice – Göd prechádza južne od zastavaného územia obce Krškany, paralelne s koridorom VVTL plynovodu. V spoločnej trase s týmto vedením v danom úseku prechádza vedenie 2x110 kV č. 8419/8822.

Obec Krškany je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete ZSE a. s. Z kmeňových vedení sú vonkajšie elektrické vedenia rozvetvené do prípojok k transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Transformačné stanice sú v obci a jej jednotlivých miestnych častiach rovnomerne rozmiestnené – v častiach Malé Krškany, Veľké Krškany a vo výrobnjej zóne na Malokrškanskom majeri sú po 2 TS; ďalšie trafostanice sú v osadách Zajačky, Jakubie a hospodárskom dvore PD.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre navrhovaný výrobnno-skladový areál – rozvojovú lokalitu č. 1 je predpokladaná spotreba elektrickej energie len hrubým odhadom na základe predpokladaného rozsahu zastavaných plôch, nakoľko nie sú známe podnikateľské zámery budúcich investorov. Na základe maximálnych kapacít navrhovaných rozvojových plôch potom bude celkový prírastok spotreby elektrickej energie 694 kW. Skutočný prírastok pri 75% využití rozvojových plôch bude nižší – 520,5 kW.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	–	300
2	–	20
3	2	8
4	8	32
5a+5b	30+4	114
6	4	16
7a+7b	3+3	24
8a+8b	14+3	64
9	8	32
10	8	32
prieluky	13	52
Spolu		694

Návrh riešenia rozvodov a uzlov VN

Z hľadiska plánovaného rozvoja obce do roku 2025 a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Návrh riešenia sa vyhýba zahusťovaniu zastavaného územia novými trafostanicami a uprednostňuje zvyšovanie inštalovaného výkonu existujúcich trafostníc.

Pre zásobovanie výrobnnej zóny (areály Enpay Transformer Components s.r.o., Euroboor – kovovýroba a rozvojová plocha č. 1) budú slúžiť existujúce transformačné stanice TS 37-5 a TS 37-6. Požadovaný výkon transformátorov závisí od druhu a energetickej náročnosti výroby. Predpokladáme, že nárokom budúcej výrobnnej prevádzky bude postačovať výkon transformátorov 630 kVA (v prípade potreby je možné rozšírenie 2x630 kVA).

V miestnej časti Malé Krškany ďalej navrhujeme rekonštrukciu transformačnej stanice TS 37-2 (pri obecnom úrade) – zvýšenie výkonu transformátora na 630 kVA a prestavbu na objekt s vnútorným vyhotovením (kiosková alebo murovaná transformačná stanica). Zvýšenie výkonu je potrebné pre zabezpečenie zásobovania nových rozvojových plôch č. 2 (ČOV), 5a+b, 6. Zároveň sa navrhuje preložka elektrického vedenia k TS 37-2, aby ochranné pásmo vedenia neobmedzovalo možnosť výstavby v rozvojovej ploche č. 5a.

Výhľad rozšírenia tejto plochy severným smerom si vyžiada preložku ďalšieho vedenia k TS 37-3.

V miestnej časti Veľké Krškany navrhujeme výmenu (zvýšenie výkonov) transformátorov v transformačných staniciach TS 37-9 a TS 37-1. Výkon každého transformátora sa zvýši na 400 kVA, aby bolo možné pokryť zvýšenie spotreby elektrickej energie v dôsledku navrhovanej bytovej výstavby v rozvojových plochách č. 7a+b, 8a+b, 9, 10.

Výkony ostatných transformačných staníc postačujú. Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 656/2004 Z. z. a príslušných noriem STN.

Rozvody NN

Navrhované rozvody NN budú vedené v zemných káblových ryhách káblami typu AYKY. Pri križovaní podzemného vedenia s komunikáciami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých lokalitách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skrinách, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Územím okresu Levice prechádzajú tranzitné a medzinárodné plynovody. V smere Ipeľské Úľany – Semerovce – Santovka – Starý Hrádok – Kalná nad Hronom je vedená sústava VVTL plynovodov 1 x 1400 + 3 x DN 1200 s prevádzkovým tlakom 7,35 MPa. Tento plynovod riešeným územím neprechádza. V smere od Plášťoviec na Slatinu, Krškany, Novú Dedinu a Tlmače je vedený VVTL medzištátny plynovod Bratstvo DN 700 PN 63, s odovzdávacou stanicou Tlmače. Trasa prechádza aj riešeným územím, v blízkosti zastavaného územia obce, po jeho severnom okraji. Bezpečnostné pásmo je 300 m od krajných línií na obe strany, ochranné pásmo je 50 m od krajných línií na obe strany.

Z tohto plynovodu je zemným plynom prostredníctvom VVTL prípojky DN 50 PN 63 zásobovaná aj obec Krškany. Regulačná stanica je situovaná na okraji miestnej časti Veľké Krškany. Regulačná stanica je typová – RS 1000/2/1-463 VTL/STL a s prevádzkovým tlakom 0,5–2,5 MPa. Z nej sú okrem obce Krškany prostredníctvom prepojujúcich strednotlakových plynovodov D 50 a D 63 zásobované plynom aj miestne časti Levíc – Horša a Čankov.

Výstupné strednotlakové potrubie je vedené od regulačnej stanice plynu. Miestne rozvody plynu sú strednotlakové, prevádzkované na pretlaku 300 kPa. Materiálové vyhotovenie je z polyetylénových rúr. Svetlosť potrubí je D 110 (od regulačnej stanice po križovatku s cestou III. triedy vo Veľkých Krškanoch), D 90 (hlavná cesta medzi Veľkými a Malými Krškanmi), D 63, D 50 (ostatné ulice a Zajačia dolina). Svetlosť potrubí prípojok je D 32. Na plyn bolo podľa údajov ŠÚ SR v roku 2001 napojených 82,5% domácností. Prevádzkovateľom plynovodu v obci je SPP Bratislava, OZ Levice.

Výpočet potreby plynu

Potreba plynu je pre rozvojové lokality s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Potreba zemného plynu bola vypočítaná podľa usmernení Príručky SPP pre spracovateľov generelov a štúdií plynifikácie lokalít z r. 2004. V príručke sú určené kategórie spotrebiteľov: DO-IBV/HBV, SO, VO.

Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu TÚV. Maximálny hodinový odber zemného plynu sa stanovuje v závislosti na teplotnom pásme. Obec Krškany podľa normy STN 06 0210 spadá do teplotného pásma s vonkajšími teplotami -12°C . Pre uvedené teplotné pásmo je $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 3500 \text{ m}^3/\text{rok}$ – jednotne pre všetky teplotné pásma.

Potreba plynu bola kalkulovaná pre navrhované lokality individuálnej bytovej výstavby a výroby. Do výpočtov nie sú zahrnuté plochy pre technické vybavenie (ČOV, zberný dvor).

Maximálny prírastok spotreby zemného plynu, vyjadrený ročnou spotrebou zemného plynu, je $600\,000 \text{ m}^3/\text{hod}$. Prírastok maximálneho hodinového odberu zemného plynu je $240 \text{ m}^3/\text{hod}$. Reálna ročná spotreba zemného plynu bude vo výške 75% z maximálnej ročnej spotreby.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/hod)
1	–	100	250000

Číslo plochy	Kapacita (počet b.j.)	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/hod)
3	2	2,8	7000
4	8	11,2	28000
5a+5b	30+4	47,6	119000
6	4	5,6	14000
7a+7b	6	8,4	21000
8a+8b	14+3	23,8	59500
9	8	11,2	28000
10	8	11,2	28000
prieluky	13	18,2	45500
Spolu		240	600000

Návrh riešenia rozvodov plynu

Návrh územného plánu rozširuje obytné územie o väčší počet rozvojových lokalít. Plynovod pre nové lokality obytných ulíc a priemyselnej zóny bude pripojený na existujúce rozvody plynu v obci. Potrubie bude tlakové D 50 – D 90 mm, polyetylénové. Potrubia navrhovaného strednotlakového plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v plochách komunikácií, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný STL plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnu v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Regulácia plynu z STL na NTL bude zabezpečená regulátormi plynu, ktoré budú spolu s meračmi spotreby plynu umiestnené v skrinkách. Skrinky budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových lokalitách si vyžiada následné investície do VTL plynovodu, existujúcich STL plynovodov alebo zvýšenie prepravného výkonu regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. Ochranné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 50 m pre plynovody s menovitou svetlosťou nad 700 mm
- 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm
- 8 m pre plynovody s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa

- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)

Bezpečnostné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- 300 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm
- 150 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm
- 100 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
- 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
- 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm
- 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm
- 10 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nižším ako 0,4 MPa na voľnom priestranstve a v nezastavanom území
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiču potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiadúce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje. Do roku 2025 je reálny predpoklad dosiahnuť 20%-ný podiel alternatívnych zdrojov na výrobe tepla. V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biologický odpad. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť ďalší rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Stav telekomunikačných zariadení

Miestna telekomunikačná sieť obce Krškany je zabezpečená vzdušným vedením. Územím obce prechádzajú diaľkové a oblastné telekomunikačné káble rôzneho vyhotovenia (optický kábel pozdĺž cesty I/51). Sú v správe spoločnosti Slovak Telekom, a. s.

Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Vysielač Orange sa nachádza v k.ú. Veľké Krškany. Ďalšie vysielačie zariadenia sa nachádzajú v Leviciach a v Malom Kiare.

V celej obci sú vybudované vedenia obecného rozhlasu. Vysielačia ústredňa obecného rozhlasu je v budove obecného úradu.

Návrh riešenia telekomunikačných zariadení

Návrh riešenia rešpektuje existujúce trasy telekomunikačných káblov. Neuvažujeme s ich prekládkou ani s inými zásahmi. Prípadné nové vysielače je možné umiestniť len mimo zastavaného územia obce.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové lokality. Návrh územného plánu uvažuje so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Potreba TS bola na základe uvažovaného nárastu počtu obyvateľov a nebytových prevádzok určená nasledovne:

- trvale obývané byty (podľa návrhu): 207+70 p.p.
- občianska vybavenosť: 10+3 p.p.
- výroba: 5+5 p.p.
- celková návrhová potreba TS: 300 p.p.

Celková výhľadová potreba TS, vyplývajúca z návrhu nových rozvojových lokalít (bez započítania výhľadových rozvojových lokalít), predstavuje 300 párov.

Pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií je potrebné rezervovať koridor pre výstavbu miestnych telekomunikačných vedení ako spoločný koridor s ďalšími sieťami technickej infraštruktúry.

Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej lokality. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov poskytovateľa telekomunikačných služieb. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet. Alternatívne môžu byť telekomunikačné služby poskytované bezdrôtovou technológiou. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti nie je v danom stupni dokumentácie účelné podrobné technické riešenie.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.

2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

▪ Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska čistoty ovzdušia patrí okres Levice medzi najmenej postihnuté okresy v rámci Nitrianskeho kraja. V okrese Levice je evidovaných 291 zdrojov znečistenia ovzdušia, z toho 8 veľkých zdrojov a 283 stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Medzi najväčších znečisťovateľov ovzdušia patria podniky SES Tlmače, Novochema družstvo, Leven a.s., Levitex a.s. Fortunae Levice.

▪ Znečistenie povrchových vôd

Voda v profile Sikenica - ústie je zaradená do II. triedy čistoty v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu, s hodnotami BSK₅– 4,7mg/l, CHSK – 9,5 mg/l, bez prekročenia príslušných hodnôt. Voda môže byť v tejto skupine hodnotená ako čistá. V skupine ukazovateľov základného chemického zloženia dosahuje akosť III. triedy čistoty (N-NH₄ – 1,2 mg/l).

▪ Znečistenie podzemných vôd

Všeobecným javom je znečistenie v dôsledku poľnohospodárskej výroby a veľkokapacitných hnojísk bez nepriepustnej úpravy. Pretrváva zvýšený obsah dusičnanov, amónnych iónov, chloridov a síranov, čo je dôsledkom poľnohospodárskej činnosti a nedoriešeným odkanalizovaním.

▪ Kontaminácia pôdy

V riešenom území nebola zisťovaná. Hlavné zdroje kontaminácie sú imisné – intoxikácia z ovzdušia, ale tiež hnojenie organickými a chemickými hnojivami a chemická ochrana rastlín.

▪ Zaťaženie prostredia hlukom

Na úseku cesty I. triedy č. I/51, ktorá prechádza zastavaným územím osady Zajačia dolina, hodnoty hluku dosahujú 60–70 dB. Prekračujú prípustné hodnoty hluku, ktoré v zmysle zákona č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí sú 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

▪ Radiačné zaťaženie

V prípade bezporuchovej prevádzky JE územie a obyvateľstvo nie je vystavené zvýšenému radiačnému zaťaženiu; nadmerné radiačné zaťaženie môže nastať len v prípade úniku radiácie z jadrového zariadenia (územie obce spadá do oblasti ohrozenia JE). Riešené územie spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom.

Nedaleko, v severnej časti Levíc bolo zistené vysoké radónové riziko. Pri novej bytovej výstavbe je potrebné aplikovať opatrenia pre obmedzenie ožiarenia.

- Vodná erózia

Vodná erózia mierne postihuje strmšie svahy so sklonom 7-12° (a väčším), využívané ako orná pôda, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Priaznivé podmienky na erozívnu činnosť vody sú vytvorené dlhými svahmi, budovanými nespevnenými kvartérnymi sedimentmi a málo odolnými neogénnymi horninami v podloží, ako aj zhoršenými hydrogeologickými podmienkami po odstránení vegetácie a pri privalových dažďoch.

- Veterná erózia

Pri absencii vegetácie v širšom území zriedkavo dochádza k veternej erózii pôd na sprašovej pahorkatine. Keďže v území prevládajú stredne ťažké až ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie nevýrazné až zanedbateľné.

- Expanzia invázných drevín

Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné alebo invázne dreviny – najmä agát biely.

Odpadové hospodárstvo

V roku 2007 sa v obci vyprodukovalo 184,5 ton zmesového komunálneho odpadu. Z toho väčšina je zneškodňovaná skládkovaním. Odvoz komunálneho odpadu zabezpečuje f. Tekovská ekologická s.r.o. V obci je zavedený separovaný zber odpadu, pravidelne sa realizuje zber PET fliaš. Nie sú tu žiadne skládky odpadu ani staré environmentálne záťaže.

Odporúčame rozširovať separovaný zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce. V územnom pláne navrhujeme plochu pre zriadenie kompostoviska a zberného dvora (č. 11).

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

Navrhované riešenie nepočíta so žiadnymi zámermi a činnosťami s potenciálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Naopak, navrhuje opatrenia na ochranu prírodných zdrojov, zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva, zachovanie a udržanie sídelnej vegetácie a ďalšie opatrenia.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- zabezpečiť ochranu vodných zdrojov pred znečistením
- optimalizácia agrotechnických postupov – orba po vrstevnici, zvýšenie podielu viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy.

- udržiavať existujúcu líniovú zeleň a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- ornú pôdu na svahoch najviac postihnutých vodnou eróziou zalesniť alebo zmeniť na trvalé trávne porasty
- zostavovať oševné plány v súlade s danou potrebou ochrany pôdy tak, aby zvýšil podiel viacročných krmovín a znížil podiel tzv. silážnych plodín na ornej pôde.
- zriadenie kompostoviska a zberného dvoru v obci
- rekonštrukcia a zníženie energetickej spotreby zateplením verejných budov (kultúrny dom)

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- vybudovanie protihlukovej steny medzi výrobným areálom bývalého PD (Euroboor) a obytnou zástavbou na Malokrškanskom majeri
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a sanáciu prípadných divokých skládok
- netolerovať v území zaburinené plochy – ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia. Ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii.
- posilnenie ekologickej osvetly medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov a chalupárov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce (napr. aj v spojení so súťažnými podujatiami)
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž cesty I. triedy a cesty III. triedy
- dodržiavať platné normy na aplikáciu agrochemikálií, zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- vybudovanie splaškovej kanalizácie v obci
- aplikovať opatrenia pre obmedzenie ožiarenia v navrhovaných obytných zónach v území so strednou objemovou aktivitou radónového rizika v zmysle vyhlášky č. 141/2000 Z.z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany – formou mechanickej bariéry spodnej časti obytných objektov

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- doplnenie vegetácie pre kompozičné a estetické dotvorenie centra obce – parkové úpravy

- udržanie existujúcich menších plôch verejnej zelene, revitalizácia líniovej zelene a postupné nahradenie nevhodných drevín z hľadiska krajinárskeho (tuja, smrek) alebo hygienického, vrátane alergénnych drevín (jelša, lieska, breza)
- dimenzovať nové hlavné obytné ulice (funkčnej triedy C3) tak, aby bola možná výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene
- dodržiavať stanovený minimálny podiel nespevnených plôch v rámci stavebných pozemkov, resp. existujúcich záhrad, aby nedošlo k ich úplnému nahradeniu zastavanými plochami

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- eliminácia záťaže časti Zajačia dolina hlukom z cesty I. triedy výsadbou líniovej a izolačnej zelene
- eliminácia nepriaznivých účinkov kontaktu vodných tokov s ornou pôdou založením brehových porastov a nárazníkovej zóny formou trvalých trávnych porastov
- eliminácia negatívnych zásahov do ekologicky významných segmentov krajiny s funkciou biocentra alebo biokoridoru
- dodržiavanie dostatočnej vzdialenosti od prvkov ÚSES, lesných porastov pri situovaní novej zástavby

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- postupne revitalizovať existujúce a zakladať nové pásy zelene, stromoradia a aleje, s prihliadnutím na priebeh parcelných hraníc
- preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene
- zabezpečiť vysokú druhovú a štruktúrnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene
- zachovanie vinogradov na malých honoch v lokalitách Surdok, Pod Kojtou, spoluvytvárajúcich tradičný krajinný obraz, a vylúčiť konverziu vinogradov na ornú pôdu

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Krškany sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Okrem ochranných pásiem uvedených v kapitole 2.9 do katastrálneho územia obce Krškany zasahuje ochranné pásmo prírodného liečivého zdroja Santovka 2 stupňa. Hranica ochranného pásma je zakreslená v grafickej časti dokumentácie podľa ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja.

2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Poľnohospodársky pôdny fond má na celkovej výmere katastrálneho územia podiel 77,4%. Poľnohospodárska pôda je využívaná hlavne ako orná pôda – jej podiel na PPF je 86,7%. Navrhujú sa len zábery poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Zábery lesného pôdneho fondu v zmysle vyhlášky č. 12/2009 Z.z. sa nepredpokladajú. Nenavrhujú sa ani žiadne iné zásahy do integrity lesných pozemkov ani ochranného pásma lesa (50 m od KN-C hranice lesného pozemku).

Z pôdnych typov sa v rozšírení doliny Sikenice vyvinuli menšie plochy fluvizemí. Na pahorkatine prevládajú hnedozeme. Komplexnú informáciu o pôdnych typoch, pôdnych druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdnych jednotiek (kód v zátvorke) vyskytujú:

- fluvizeme typické, stredne ťažké (06)
- fluvizeme glejové, stredne ťažké, lokálne ľahké (11)
- hnedozeme typické až hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách, stredne ťažké, ľahké (45)
- regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, so zmytým profilom hnedozeme, stredne ťažké, v komplexe prevládajú regozeme (47)
- hnedozeme pseudoglejové (miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom), na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké (50)
- hnedozeme pseudoglejové, miestami pseudogleje s hrubším humusovým horizontom, na sprašových a polygénnych hlinách, ťažké (51)
- hnedozeme erodované na polygénnych hlinách a regozeme na neogénnych sedimentoch. V komplexe prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké (52)
- hnedozeme erodované na polygénnych hlinách a regozeme na neogénnych sedimentoch. V komplexe prevládajú hnedozeme erodované, ťažké (53)
- hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch: 12-25°, prevládajú hnedozeme erodované, stredne ťažké až ťažké (54)

- kambizeme typické a kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké, lokálne kambizeme andozemné (61)
- kambizeme (typ) v komplexe s rendzinami (kambizeme prevládajú), stredne ťažké až ťažké (75)
- kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12-25o, stredne ťažké až ťažké (83)
- pseudogleje typické na polygénnych hlinách so skeletom, stredne ťažké až ťažké (89)
- litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy), obsah skeletu v celom profile nad 80%, alebo s výskytom horniny do 0,1 m (97)

V území sa nachádzajú pôdy zaradené podľa BPEJ do 2. až 4. skupiny kvality, ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. V západnej časti riešeného územia a v okolí zastavaného územia obce prevládajú pôdy 3. a 4. skupiny kvality. Vo východnej časti riešeného územia prevládajú pôdy 5. a 6. skupiny kvality, ostrovčekovite sa vyskytujú aj pôdy 7. a 9. skupiny kvality. Hydromelioračné opatrenia – závlahy sú vybudované len na malej ploche – za cestou I/51 smerom na Podlužany.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Vzhľadom k skutočnosti, že disponibilné plochy pre zástavbu (s vhodnými topografickými podmienkami) v kontakte so zastavaným územím obce predstavujú prevažne pôdy zaradené do 3. a 4. skupiny kvality, požiadavky na rozšírenie zastavaného územia nie je možné uspokojiť inak ako záberom kvalitnej poľnohospodárskej pôdy.

Urbanistická koncepcia však zohľadňuje požiadavku minimalizácie záberov osobitne chránenej pôdy. V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli v návrhu uprednostnené zámery, ktoré priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie. Navrhuje sa tiež využitie nadmerných záhrad rodinných domov v rámci zastavaného územia (rozvojové plochy č. 5a, 7a, 7b, 9, 10). Ostatné lokality sa nachádzajú úplne alebo z väčšej časti mimo súčasného zastavaného územia obce. V prípade rozvojových plôch č. 3 a 4, 5b a sčasti aj č. 6 nedochádza k záberom poľnohospodárskej pôdy – podľa katastrálnej mapy ide o zastavané plochy. Výstavbou na rozvojovej ploche č. 1 síce dôjde k záberu pôdy 3. skupiny kvality, ide však o využitie ťažko obrábateľnej zvyškovej plochy medzi dvomi výrobnými areálmi – navrhuje sa rozšírenie a výhľadovo aj scelenie výrobnéj zóny. Rozvojová plocha č. 11 pre kompostovisko je vyčlenená na ploche bývalého hnojiska – reálne tu k záberu poľnohospodárskej pôdy nedôjde.

V rozptyle, mimo navrhovaných kompaktných lokalít sú pre výstavbu navrhované prieluky v zastavanom území obce (spolu 13 prieluk, z toho 4 prieluky v časti Veľké Krškany a 9 prieluk v časti Malé Krškany, vrátane osady Zajačia dolina). Prístupové komunikácie, ktoré budú tiež vynímané z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, sú súčasťou jednotlivých lokalít, prípadne sa využívajú existujúce poľné cesty. Na vinohradníckych honoch sa

vzhľadom k polohe v rámci bezpečnostného pásma VVTL plynovodu nenavrhuje nová výstavba, prípustná je len prestavba existujúcich vinohradníckych objektov.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy bude oproti uvádzaným predbežným bilanciam nižší, a to asi o 40%. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať cca 200 m².

Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority obce a plochy. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Vytypované boli aj výhľadové rezervy pre individuálnu bytovú výstavbu. Tieto plochy nebudú do konca návrhového obdobia zastavované a dovedy budú ponechané ako súčasť PPF. Nie sú preto zaradené do nasledujúcej bilancie.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 376/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška odvodu a spôsob platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy, sa s účinnosťou od 1. 1. 2009 za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy, zaradenej podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do 1. až 4. skupiny, platia odvody:

- 1. skupina 15 eur/m²
- 2. skupina 12 eur/m²
- 3. skupina 9 eur/m²
- 4. skupina 6 eur/m²

Nové lokality pre výstavbu a plochy, na ktoré sa bude žiadať vyňatie z PPF, sú zakreslené v grafickej časti vo „Výkrese perspektívneho použitia PPF a LPF na nepoľnohospodárske účely“. Vyhodnotenie strát poľnohospodárskeho pôdneho fondu je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Užív. poľnoh. pôdy	Vybud. hydrom. zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform.	
				spolu v ha	Z toho Skupina BPEJ výmera ha					
1	Malé Krškany	výroba, sklady	2,12	2,12	0245002/3.	2,12	n/a	-	II.	-
2	Veľké Krškany	ČOV	0,08	0,08	0175403/6.	0,08	n/a	-	II.	VPS
5a	Malé Krškany	bývanie	2,50	1,95	0106012/4.	1,95	obec	-	I.	v ZÚO
6	Malé Krškany	bývanie	0,35	0,13	0027003/5.	0,13	n/a	-	II.	-
7a	Veľké Krškany	bývanie	0,43	0,43	0152402/6.	0,43	n/a	-	I.	v ZÚO
7b	Veľké Krškany	bývanie	0,29	0,29	0152402/6.	0,29	n/a	-	I.	v ZÚO

Lok. číslo	Katastr. územie	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpok. výmera poľn. pôdy		Uživ. poľnoh pôdy	Vybud. hydrom zariad.	Časová etapa realiz.	Iná inform	
				spolu v ha	Z toho					
					Skupina BPEJ					výmera ha
8a	Veľké Krškany	bývanie	2,25	2,25	0152502/6.	2,25	n/a	-	II.	-
8b	Veľké Krškany	bývanie	0,35	0,27	0152502/6.	0,27	n/a	-	II.	-
9	Veľké Krškany	bývanie	1,12	1,12	0152402/6	1,12	n/a	-	I.	v ZÚO
10	Veľké Krškany	bývanie	0,92	0,92	0150302/5. 0152402/6.	0,55 0,37	n/a	-	I.	v ZÚO
11	Veľké Krškany	kompost	0,26	0,26	0152502/6.	0,26	n/a	-	I.	VPS
prie- luky	Malé Krškany	bývanie	0,45	0,45	0150202/5. 0247302/6. 0245002/3.	0,10 0,30 0,05	n/a	-	I.	-
prie- luky	Veľké Krškany	bývanie	0,20	0,20	0152502/6. 0111002/3.	0,15 0,05	n/a	-	I.	-

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych záťaží, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry návrh vybudovania splaškovej kanalizácie a čistiarne odpadových vôd bude znamenať elimináciu znečistenia podzemných a povrchových vôd. Návrh plynofikácie v nových rozvojových lokalitách prispeje k udržaniu kvality ovzdušia.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúcu interferenciu jednotlivých urbanistických funkcií.

Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoekologického plánu.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými rezervami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

Návrh revitalizácie centra obce, dobudovania športového areálu, bude mať pozitívne sociálne dopady – zlepšia sa možnosti pre oddychové a voľnočasové aktivity obyvateľov. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám.

V prípade naplnenia predpokladov prírastku počtu obyvateľov dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov.

Územnotechnické dôsledky navrhovaného riešenia

Podmienkou realizácie výstavby v nových rozvojových lokalitách je vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, telekomunikačných rozvodov a sekundárnych elektrických rozvodov. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových lokalít je potrebné vybudovanie miestnych obslužných komunikácií a upokojených komunikácií.

3. ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (vrátane určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia)
- zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia
- zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia
- zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny

Z grafickej časti sú súčasťou záväznej časti výkresy č. 2 a 3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

- pri rozvoji obce rešpektovať založenú kompozičnú osnovu reprezentovanú hlavnými kompozičnými osami
- scelenie výrobnéj zóny v lokalite Malokrškanský majer
- pri plošnom rozvoji obce rešpektovať limity prírodného charakteru (tok Sikenice, reliéf, NPR Horšianska dolina) ako hlavné determinanty plošného rozvoja obce
- architektonicko-urbanisticky dotvoriť centrálnu zónu obce, s dôrazom na verejné priestranstvá
- nadviazať novou výstavbou na súčasné zastavané územie

- novú bytovú výstavbu rozložiť rovnomerne v miestnych častiach Malé Krškany a Veľké Krškany
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- revitalizovať schátraný výrobný areál poľnohospodárskeho družstva
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia podľa vymedzených regulačných celkov (regulačnými celkami sa v ďalšom texte rozumejú plochy so špecifickou reguláciou v existujúcom zastavanom území, rozvojové plochy pre novú výstavbu a krajinnoekologické komplexy mimo zastavaného územia a bez predpokladu lokalizácie výstavby)
- rozšíriť zastavané územie obce podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať integrované koridory pre líniové stavby komunikácií a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využitia

- rešpektovať súčasné funkčné zónovanie obce
- výrobnú zónu rozvíjať v lokalitách dobre dostupných z cesty I. triedy – t.j. na Malokrškanskom majeri v rámci existujúcich výrobných areálov a na zvyškovej ploche medzi areálmi
- rekreačné funkcie vidieckeho cestovného ruchu / agroturistiky rozvíjať predovšetkým transformáciou existujúcich hospodárskych dvorov – na majeri Zajačky, poľnohospodárskeho družstva
- nové obytné ulice vytvoriť na disponibilných plochách nadmerných záhrad a v bezprostrednej nadväznosti na existujúce zastavané územie obce (vymedzené hranicou zastavaného územia)
- rozvoj obytnej funkcie smerovať do jadrovej časti sídelného útvaru, rovnomerne do častí Malé Krškany a Veľké Krškany
- vznik nových zariadení občianskej vybavenosti orientovať do vyznačenej centrálnej zóny obce

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby.

Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálny počet podlaží

Regulatív určuje maximálny počet nadzemných (resp. podzemných) podlaží a ich výškový ekvivalent v metroch (počíta sa výška nadzemnej časti objektu bez strechy a bez podkrovia, t.j. výška po strešnú rímsu). Maximálny počet podlaží je stanovený nasledovne:

- 2 nadzemné podlažia (= 7 m) pre celé existujúce zastavané územie a nové rozvojové plochy; neplatí pre bytové domy
- 3 nadzemné podlažia + podkrovie (= 10 m) – platí len pre bytové domy v lokalitách, kde je prípustné situovanie bytových domov

Poznámka: Maximálna výška objektov neplatí pre technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia a plôch určených pre výstavbu.

Intenzita využitia plôch

Intenzita využitia plôch je určená maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku x 100). Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby jednotne:

- 40%

Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Pre efektívne využitie územia a kvalitnej ornej pôdy sa však odporúča, aby nebol nižší ako 15%.

Podiel nespevnených plôch

Podiel nespevnených plôch je vyjadrený ako podiel nespevnenej plochy a plochy pozemku, násobený číslom 100. Nespevnenu plochou sa rozumie zatrávnená plocha alebo záhrada, chodníky a odstavné plochy pokryté štrkom, pieskom alebo zatrávňovacími tvárniciami. Minimálny podiel nespevnených plôch je určený len pre plochy s hlavnou funkciou bývanie – jednotne:

- 30%

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú záväzne stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov funkčného využívania územia. Určujúcou je hlavná funkcia, ktorá musí predstavovať minimálne 75% zastavaných plôch. Je ďalej špecifikovaná súborom doplnkového funkčného využitia a negatívne vymedzená taxatívnym vymenovaním neprípustných funkcií. Regulatívy sa vzťahujú na nové rozvojové plochy vyznačené v grafickej časti a existujúce zastavané plochy (pre prípady

dostavby a zmien funkčného využitia objektov alebo areálov). Jednotlivé plochy sú priradené k tzv. funkčným územným zónam (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).

Regulácia funkčného využitia pre nové rozvojové plochy

/// Rozvojová plocha č. 1

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **priemyselná výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- sklady a plochy technických zariadení
- výrobné a remeselné služby
- odstavné plochy

Nepripustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie
- živočíšna výroba

/// Rozvojová plocha č. 2

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **technické vybavenie - ČOV**

Nepripustné funkčné využitie:

- všetky ostatné funkcie okrem hlavnej funkcie

/// Rozvojové plochy č. 3, 5a, 8a

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch

- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- šport
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná výroba, sklady nad 100 m² zastavanej plochy
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)

/// Rozvojové plochy č. 4, 5b

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² podlažnej plochy
- šport (detské ihrisko)
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia (vrátane odstavných plôch)

Neprípustné funkčné využitie:

- výroba akéhokoľvek druhu, vrátane živočíšnej výroby a drobného chovu
- bývanie v rodinných domoch

/// Rozvojové plochy č. 6, 7a, 7b, 8b

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- priemyselná výroba, sklady nad 100 m² zastavanej plochy
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)

/// Rozvojové plochy č. 9, 10

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- šport
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- priemyselná výroba, sklady nad 100 m² zastavanej plochy
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)

/// Rozvojová plocha č. 11

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **zberný dvor, kompostovisko**

Neprípustné funkčné využitie:

- všetky ostatné funkcie okrem hlavnej funkcie

Regulácia funkčného využitia pre existujúcu zástavbu

/// Z-A1: Existujúce obytné územie

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba v súvisle urbanizovanom území miestnych častí Veľké Krškany a Malé Krškany

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- základná občianska vybavenosť – služby, maloobchodné prevádzky do 150 m² zastavanej plochy
- vyhradená zeleň, cintorín, verejná zeleň – musia byť zachované aspoň v pôvodnom rozsahu
- záhrady, ovocné sady, vinice
- všetky ostatné funkcie okrem hlavnej funkcie
- výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – existujúce prevádzky a remeselné prevádzky v rámci rodinných domov
- trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia, vodný tok

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba a sklady

Z-A2: Existujúce obytné územie osád

Vymedzenie:

- existujúca obytná zástavba v osadách Zajačia dolina, Jakubie, Malokrškanský majer

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **obytné územie**

Hlavná funkcia:

- **bývanie v rodinných domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- bývanie v bytových domoch
- záhrady
- agroturistika
- remeselná výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba a sklady

Z-B1: Existujúce výrobné územie s priemyselnou výrobou

Vymedzenie:

- výrobné areály Enpay Transformer Components, Euroboor

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **priemyselná výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- sklady a plochy technických zariadení
- výrobné a remeselné služby
- odstavné plochy

Neprípustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba
- bývanie

/// Z-B2: Existujúce výrobné územie s poľnohospodárskou výrobou

Vymedzenie:

- hospodárske dvor Poľnohospodárskeho družstva, areál SHR Debnár (v miestnej časti Veľké Krškany)

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **výrobné územie**

Hlavná funkcia:

- **poľnohospodárska výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- priemyselná výroba, sklady
- agroturistika, vrátane prechodného ubytovania
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- živočíšna výroba do 100 ks ošípaných alebo 50 VDJ hovädzieho dobytku – len v areáli PD

Neprípustné funkčné využitie:

- trvalé bývanie
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- sklady (logistika) nadlokálneho významu (nad 500 m² zastavanej plochy)
- živočíšna výroba – platí len pre areál SHR Debnár

Z-C: Centrálna zóna obce

Vymedzenie:

- polyfunkčné centrum obce podľa grafickej časti

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Hlavná funkcia:

- **občianska vybavenosť**
- **bývanie v rodinných a bytových domoch**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- verejná zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- nepoľnohospodárska (remeselná) výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov – len existujúce prevádzky

Nepripustné funkčné využitie:

- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- priemyselná výroba (okrem existujúcich prevádzok)
- sklady

Z-D: Existujúce rekreačné územie

Vymedzenie:

- hospodársky dvor v lokalite Zajačky (SHR Pošvancová)

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **rekreačné územie**

Hlavná funkcia:

- **rekreácia (agroturistika)**
- **poľnohospodárska výroba**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- občianska vybavenosť (napr. ubytovacie, reštauračné zariadenie)
- živočíšna výroba – drobného chovu
- šport (ihriská, jazdiareň, dostihová dráha)
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia
- remeselná výroba

Nepripustné funkčné využitie:

- priemyselná výroba
- sklady (logistika) nadlokálneho významu (nad 500 m² zastavanej plochy)

/// Z-E: Existujúce zmiešané územie

Vymedzenie:

- areál domova sociálnych služieb

Priradenie k funkčnej územnej zóne:

- **zmiešané územie**

Hlavná funkcia:

- **sociálna vybavenosť**

Prípustné doplnkové funkčné využitie:

- verejná zeleň, vyhradená zeleň
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu územia

Neprípustné funkčné využitie:

- občianska vybavenosť typu komerčných služieb a obchodu
- výroba akéhokoľvek druhu
- trvalé bývanie (okrem ubytovania chovancov a zamestnancov)

Regulácia funkčného využitia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

Ide o plochy poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu mimo zastavaného územia obce bez predpokladu lokalizácie zástavby. Využitie tohto územia sa riadi zásadami stanovenými v Krajinnoekologickom pláne obce Krškany. Vymedzené boli homogénne celky, tzv. krajinnoekologické komplexy s ekvivalentnými vlastnosťami krajinných zložiek, meraných špecifickými ukazovateľmi (p. Metodika SAŽP, 2001). Pre jednotlivé krajinnoekologické komplexy bolo definované vhodné, prípadne aj podmienené vhodné a nevhodné využitie.

/// KEK-A1: Oráčinová pahorkatinová krajina

Vhodné (prípustné) využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, trvalé trávne porasty, vodné toky, lesná a nelesná drevinová vegetácia, vodné toky a plochy, trvalé kultúry (vinice)

Nevhodné (neprípustné) využitie:

- výstavba obytných budov, rekreačných výrobných zariadení a iné stavebné zásahy

/// KEK-A2: Oráčinová krajina na riečnej nive

Vhodné (prípustné) využitie:

- poľnohospodárska výroba na ornej pôde, nelesná drevinová vegetácia, vodné toky, trvalé trávne porasty

Podmienečne vhodné (prípustné) využitie:

- zariadenia technickej a dopravnej vybavenosti – len v nevyhnutnom rozsahu

KEK-B: Lesná krajina erózných dolín v pahorkatine

Vhodné (prípustné) využitie:

- lesné porasty, nelesná drevinová vegetácia, trvalé trávne porasty, vodné toky

Podmienečne vhodné (prípustné) využitie:

- orná pôda – len na malých pôdnych celkoch bez chemizácie

Nevhodné (neprípustné) využitie:

- lesné porasty ťažené holorubným spôsobom, ťažba nerastných surovín, výstavba rekreačných zariadení a iné stavebné zásahy

KEK-C: Krajina s trvalými kultúrami – vinohradmi, na svahoch s vhodnou expozíciou

Vhodné (prípustné) využitie:

- vinohrady na malých honoch, ovocné sady, záhrady, nelesná drevinová vegetácia, lesné plochy, trvalé trávne porasty

Podmienečne vhodné (prípustné) využitie:

- vinohradnícke objekty - so zastavanou plochou do 60 m²

Nevhodné (neprípustné) využitie:

- výstavba obytných budov, rekreačných chát a zariadení, výrobných prevádzok a iné stavebné zásahy

3.2 Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- umiestňovanie zariadení dennej potreby realizovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- vznik nových prevádzok obchodu a služieb celoobecného významu podporovať v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- rekonštrukcia objektu bývalej materskej školy a jeho využitie pre zariadenie sociálnej vybavenosti
- modernizácia a rekonštrukcia kultúrneho domu s obecným úradom
- dobudovanie futbalového ihriska, vrátane rekonštrukcie prevádzkového objektu

- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia

3.3 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – ciest I., II. a III. triedy
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty II. triedy v kategórii C 9,5/70 mimo zastavaného územia
- rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- doplnenie komunikačného systému obce o novonavrhované miestne komunikácie a ich prepojenie na existujúce komunikácie
- prestavba miestnych komunikácií funkčnej triedy C2 a C3 na kategóriu minimálne MO 7,5/40 (C2) a MO (MOK) 7/30 (C3); pokiaľ to neumožňujú priestorové pomery výnimočne na kategóriu MO 5/30
- navrhované nové komunikácie funkčnej triedy C3 vybudovať v kategórii MO 7/30, komunikácie funkčnej triedy D1 v kategórii MOK 6,5/20, MOK 5/20
- na slepých uliciach dlhších ako 100 m vybudovať obratiská
- vybudovanie chodníkov pozdĺž prieľahu cesty III. triedy zastavaným územím v zmysle STN 73 6110
- vybudovanie chodníkov pozdĺž cesty I. triedy v časti Zajačia dolina v zmysle STN 73 6110
- vyznačiť cyklistické trasy Krškany – Podlužany, Krškany – Kalinčiakovo, Krškany – Čankov
- vybudovanie výbočísk pri autobusových zastávkach v zmysle STN 73 6425, pokiaľ to dovoľujú priestorové pomery

3.4 Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať koridory existujúcich vodovodov a prírodného potrubia vody
- riešiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných nových uliciach
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- vybudovať splaškovú kanalizáciu v existujúcich uliciach miestnych častí Malé Krškany a Veľké Krškany, s napojením na čistiareň odpadových vôd
- vybudovať splaškovú kanalizáciu vo všetkých navrhovaných rozvojových plochách
- vybudovať čistiareň odpadových vôd pre čistenie splaškových vôd z obce Krškany
- trasy nových kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev
- odvod dažďovej vody z komunikácií riešiť vsakovaním do terénu, prostredníctvom systému vsakovacích jám a dažďových rigolov
- vybudovať nové dažďové rigoly (resp. predĺžiť existujúce rigoly) na odvod dažďových vôd z navrhovaných rozvojových plôch č. 6, 9, 10
- väčšie spevnené plochy (nad 200 m²) budovať s priepustným povrchom (zo zatrávnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby)
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie (s výnimkou vedení navrhnutých na preloženie / zrušenie)
- zabezpečiť zásobovanie nových rozvojových lokalít pre bytovú výstavbu a výrobu elektrickou energiou z existujúcich transformačných staníc
- zvýšiť výkon existujúcich transformačných staníc TS 37-1, TS 37-2, TS 37-5, TS 37-6, TS 37-9
- prebudovať transformačnú stanicu TS 37-2 na objekt s vnútorným vyhotovením
- sekundárne (NN) rozvody a domové prípojky v nových rozvojových lokalitách realizovať formou káblových vedení, uložených do zeme
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových lokalít uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- nové strednotlakové plynovody realizovať z materiálu PE stredne ťažkej rady
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadení telekomunikačnej infraštruktúry
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete riešiť zemným vedením
- nové vysielacie zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území obce, ani v rámci jeho navrhovaného rozšírenia

3.5 Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt

Zachovať a chrániť pamiatky s architektonickými a kultúrno-historickými hodnotami, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF:

- kúria baroková
- kostol sv. Anny, rímskokatolícky, barokovo-klasicistický
- kaštieľ klasicistický (domov sociálnych služieb)
- prícestný kríž

Pre zvýraznenie špecifik obce pri ďalšej výstavbe uplatniť princíp revitalizácie tradičných urbanistických vzťahov – zachovať charakter historických urbanistických priestorov a ich väzby na prírodné prostredie.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk sú nasledovné požiadavky:

- vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, stavebník/investor je povinný od príslušného krajského pamiatkového úradu už v stupni územného konania si vyžiadať odborné stanovisko
- v prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume podľa § 37 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad
- v prípade archeologických nálezov je potrebné postupovať podľa ust. § 40 ods. 2, 3, 10 pamiatkového zákona

3.6 Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Zásady pre vytvorenie územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrum nadregionálneho významu NBc Horšianska dolina
- biocentrum miestneho významu MBc Pod Silaškou
- biocentrum miestneho významu MBc Vojenské cvičisko
- biokoridor regionálneho významu RBk Sikenica
- biokoridor miestneho významu MBk Zajačia dolina

- biokoridor miestneho významu MBk Pod Silaškou – Sikenica
- biokoridor miestneho významu MBk Čankovský potok
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: sprievodná vegetácia poľných ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde, vrátane navrhovanej líniovej zelene; lesné porasty v kontakte s biocentrom nadregionálneho významu NBc Horšianska dolina (na Žobráckom vrchu); lesné pásy na strmších úpätiach svahov (napr. v lokalitách Surdok, Pogáňovo, Močiar); menšie remízky a ostrovčky zelene na poľnohospodárskej pôde a vo väzbe na vodné toky; plochy cintorínov v jednotlivých miestnych častiach; park okolo domu sociálnych služieb

Zásady starostlivosti o životné prostredie a pre aplikáciu ekostabilizačných opatrení

- vytvorenie nárazníkových pásov pozdĺž občasných vodných tokov
- vylúčiť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- konverzia ornej pôdy na trvalé trávne porasty, resp. nelesnú drevinovú vegetáciu na plochách navrhovaných biocentier a biokoridorov
- revitalizovať a dosadiť líniovú zeleň pozdĺž cesty I. triedy a cesty III. triedy
- výsadba pásu alebo línie izolačnej zelene okolo výrobných areálov a hospodárskych dvorov
- vybudovanie protihlukovej steny medzi výrobným areálom bývalého PD (Euroboor) a obytnou zástavbou na Malokrškanskom majeri
- vybudovanie areálu zberného dvora a kompostoviska
- aplikovať opatrenia pre obmedzenie ožiarenia v navrhovaných obytných zónach v území so strednou objemovou aktivitou radónového rizika v zmysle vyhlášky č. 141/2000 Z.z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany – formou mechanickej bariéry spodnej časti obytných objektov
- dimenzovať nové hlavné obytné ulice (funkčnej triedy C3) tak, aby bola možná výsadba aspoň jednostrannej líniovej zelene
- zachovanie vinogradov na malých honoch v lokalite „Pod Kojtou“, spoluvytvárajúcich tradičný krajinný obraz, a vylúčiť konverziu vinogradov na ornú pôdu

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje Územný plán obce Krškany zastavané územie obce tak, že obsahuje:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia

- v Malých Krškanoch: nová rozvojová plocha č. 6
- vo Veľkých Krškanoch: nové rozvojové plochy č. 8a, 8b; existujúci cintorín na južnom okraji obce, existujúce futbalové ihrisko, existujúca obytná zástavba

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať ochranné pásma (v zmysle cestného zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):

- ochranné pásmo cesty I. triedy definované v šírke 50 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce
- ochranné pásmo cesty II. triedy definované v šírke 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce
- ochranné pásmo cesty III. triedy definované v šírke 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce

Z hľadiska ochrany trás nadradeného technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma elektroenergetických vzdušných vedení (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
  - vonkajšie vedenie 400 kV – 25 m
  - vonkajšie vedenie 110 kV – 15m
  - vonkajšie vedenie 22 kV – 10m
  - zavesené káblové vedenie 22 kV – 1m
  - vodiče so základnou izoláciou – 4 m
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky

- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36):
  - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
  - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 56)vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 50 m pre plynovody s menovitou svetlosťou nad 700 mm
  - 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 m
  - 8 m pre plynovody s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm
  - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm
  - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa
  - 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly)
- bezpečnostné pásmo plynovodu (a vyplývajúce obmedzenia pre výstavbu a iné činnosti v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 57) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
  - 300 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm
  - 150 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm
  - 100 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm
  - 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm
  - 50 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm
  - 20 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm

- 10 m pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom nižším ako 0,4 MPa na voľnom priestranstve a v nezastavanom území
- 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z.
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z.:
  - 1,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia do 500 mm)
  - 2,5 m od vonkajšieho okraja potrubia horizontálne na obe strany (priemer potrubia nad 500 mm)
- ochranné pásmo vodných tokov vymedzujúce pobrežné pozemky pre výkon správy toku v šírke do 10 m od brehovej čiary v prípade vodohospodársky významných tokov (Sikenica) a v šírke do 5 m pri drobných vodných tokoch, v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z.
- ochranné pásmo cintorínov 50 m (v zmysle zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch)
- ochranné pásmo vojenského cvičiska Levice – 100 m od hraníc cvičiska
- ochranné pásmo čistiareň odpadových vôd – 50 m od stredu ČOV po okraj súvislej bytovej výstavby (podľa STN 756401, STN 756402)

3.9 Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov a pre asanáciu

Územný plán obce Krškany vymedzuje plochy pre verejnoprospešné stavby plošného charakteru:

- plocha pre čistiareň odpadových vôd v rozsahu rozvojovej plochy č. 2
- plocha pre zberný dvor a kompostovisko v rozsahu rozvojovej plochy č. 11 (na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu)

Plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené vo výkrese č. 3. Pre verejnoprospešné stavby líniového charakteru sú vymedzené koridory. Úplný zoznam verejnoprospešných stavieb je uvedený v kap. 3.10.

Predpokladáme, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Na plochách navrhovaných pre bývanie dôjde k deleniu parciel z dôvodu potreby vymedzenia plôch pre verejné komunikácie. Nakoľko územný plán obce Krškany nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie je

možné bližšie určiť parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať. Tieto parcely určia územný plán zóny, zastavovacie plány, prípadne projektové dokumentácie (DÚR/PSP).

Územný plán obce Krškany vymedzuje objekty na asanácie nasledovne:

- objekt bývalej sušiarne tabaku v časti Veľké Krškany
- objekt v rozvojovej ploche č. 4, ktorý nahradí výstavba bytového domu

Ďalšie objekty na asanácie budú určované podľa aktuálneho stavebno-technického stavu zástavby.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

V zmysle § 108, ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a nálezov Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Územný plán obce Krškany určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu:

- VD1: miestne obslužné komunikácie, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií)
- VD2: upokojené komunikácie, vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody plynu, vody, elektrickej energie NN, telekomunikácií)
- VD3: rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií
- VD4: rekonštrukcia a rozšírenie účelových komunikácií
- VD5: nové chodníky pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím
- VD6: nový chodník pozdĺž cesty I. triedy v Zajačej doline
- VT1: odpadové potrubie splaškovej kanalizácie do ČOV
- VT2: stoky splaškovej kanalizácie v existujúcich uliciach, vrátane následnej rekonštrukcie vozovky
- VT3: čistiareň odpadových vôd
- VT4: zberný dvor a kompostovisko (zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu) a zberný dvor
- VT5: nové dažďové rigoly

Verejnoprospešné stavby líniového charakteru a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb plošného charakteru sú zakreslené vo výkrese č. 3.

3.11 Vymedzenie častí územia pre podrobnejšie riešenie na úrovni zóny

V zmysle § 11 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Spracovanie podrobnejšej dokumentácie pre umiestňovanie objektov – územného plánu zóny, prípadne urbanistickej štúdie, je predpokladom výstavby v celkoch, ktoré tvoria navrhované rozvojové plochy:

- centrálnu zónu obce, v rozsahu vyznačenom v grafickej časti
- rozvojovú plochu č. 5a